

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
ALTI YAŞINDAKİ BİR KIZ ÇOCUĞUNUN EVLİLİK
ADI ALTINDA CİNSEL İSTİSMARA MARUZ BIRAKIL-
MASI OLAYININ ARAŞTIRILARAK BENZER OLAY-
LARIN YAŞANMAMASI VE HER TÜRLÜ ÇOCUK İS-
TİSMARININ ÖNLENMESİ İÇİN ALINMASI GEREKEN
TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURU-
LAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU
(10/6818, 6819, 6821, 6822, 6823, 6824, 6825)
TUTANAK DERGİSİ**

**3'üncü Toplantı
1 Şubat 2023 Çarşamba**

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Cengiz Aydoğdu'nun, Komisyonun bugünkü gündemine ve görüşmelerde uygulanacak usule ilişkin açıklaması

III.- SUNUMLAR

1.- Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürü Cemal Özdemir'in Millî Eğitim Bakanlığının çocuk ihmal ve istismarıyla ilgili yapmış olduğu çalışmaların nasıl yürütüldüğü, rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetlerinin sunumu ile bu çalışmalarda yararlanılan materyaller hakkında sunumu

2.- Emniyet Genel Müdür Yardımcısı Erhan Gülveren'in, konuya ilişkin mevzuat, Emniyet Genel Müdürlüğü olarak suçun önlenmesiyle ilgili projeler, faaliyetler ve çözüm önerileri hakkında sunumu

**ALTI YAŞINDAKİ BİR KIZ ÇOCUĞUNUN EVLİLİK ADI ALTINDA CİNSEL İSTİSMARA
MARUZ BIRAKILMASI OLAYININ ARAŞTIRILARAK BENZER OLAYLARIN
YAŞANMAMASI VE HER TÜRLÜ ÇOCUK İSTİSMARININ ÖNLENMESİ İÇİN
ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN MECLİS
ARAŞTIRMASI KOMİSYONU**

(10/6818, 6819, 6821, 6822, 6823, 6824, 6825)

3'üncü Toplantı

1 Şubat 2023 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

Altı Yaşındaki Bir Kız Çocuğunun Evlilik Adı Altında Cinsel İstismara Maruz Bırakılması Olayının Araştırılarak Benzer Olayların Yaşanmaması ve Her Türlü Çocuk İstismarının Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu saat 15.04'te açılarak iki oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Cengiz Aydoğdu, Komisyonun bugünkü gündemine ve görüşmelerde uygulanacak usule,

Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Cemal Özdemir tarafından Millî Eğitim Bakanlığının çocuk ihmal ve istismarıyla ilgili yapmış olduğu çalışmaların nasıl yürütüldüğü, rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetlerinin sunumu ile bu çalışmalarda yararlanılan materyaller,

Emniyet Genel Müdür Yardımcısı Erhan Gülveren tarafından, konuya ilişkin mevzuat, Emniyet Genel Müdürlüğü olarak suçun önlenmesiyle ilgili projeler, faaliyetler ve çözüm önerileri,

Hakkında sunum yapıldı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 17.48'de toplantıya son verildi.

1 Şubat 2023 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.04

BAŞKAN: Cengiz AYDOĞDU (Aksaray)

BAŞKAN VEKİLİ: Arzu AYDIN (Bolu)

SÖZCÜ: Mustafa ARSLAN (Tokat)

KÂTİP: Halil ÖZTÜRK (Kırıkkale)

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli basın mensupları, değerli uzman arkadaşlar; hepiniz hoş geldiniz.

Toplantımızı açıyorum, yeterli çoğunluğumuz vardır.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Cengiz Aydoğdu'nun, Komisyonun bugünkü gündemine ve görüşmelerde uygulanacak usule ilişkin açıklaması

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Kıymetli arkadaşlar, Meclis araştırması, Meclis İçtüzüğü'nde düzenlenmiş hâliyle Meclisin bilgi edinme mahiyetinde bir denetim yoludur. Biz de, bugün, Türkiye'yi üzen ve çok sansasyonel bir şekilde gündeme gelen bir olay dolayısıyla çocuk istismarının genel olarak bir fotoğrafını çekip, o konudaki doğru bilgiye, gerçek bilgiye ulaşp, bunu Türkiye Büyük Millet Meclisinin takdirine sunup, bir daha bu tür olaylar yaşanmaması için gerekli ne tedbirler alınabilir, neler yapılabilir gibi bir raporla bunu Meclisimize arz edeceğiz.

Bununla ilgili, bu konunun ülkemizdeki sosyal ve idari veçhelerini, devletimizin resmî olarak bu konuda şimdiye kadar yapageldiklerini, aldığı tedbirleri, mevcut durumu gösterir tabloyu netleştirecek mahiyette bilgi almaya Komisyonumuz devam ediyor. Bugün itibarıyla İçişleri ve Millî Eğitim Bakanlığımızı dinleyeceğiz.

Millî Eğitim Bakanlığımızdan Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürümüz Cemal Özdemir Bey, Ortaöğretim Genel Müdürümüz Halil İbrahim Topçu Bey, Temel Eğitim Genel Müdürümüz Tuncay Morkoç Bey, Teftiş Kurulu Başkanımız Metin Çakır Bey, Uzman arkadaşlarımız Meryem Kabataş ve Murat Büyükkörmürcü, Psikolojik Danışmanımız İsmail Yıldırım Bey ve Öğretmen Mustafa Koç Bey.

İçişleri Bakanlığımızdan ise Emniyet Genel Müdürlüğümüzden Genel Müdür Yardımcısı Erhan Gülveren Bey, Emniyet Genel Müdürlüğümüzden Daire Başkanı Vedat Mercan Bey, Emniyet Genel Müdürlüğümüzden Daire Başkan Yardımcımız Hakan Kılıçarslan Bey, Emniyet Genel Müdürlüğümüzden konuyla ilgili Şube Müdürü Durmuş Genç Bey; Jandarma Genel Komutanlığımızdan Asayiş Başkanımız Ferdi Korkmaz Paşamızı, yine Jandarma Genel Komutanlığımızdan Asayiş Daire Başkanı Engin Avcı Bey, Jandarma Genel Komutanlığımızdan Gülnur Çakmak Başçavuşumuz da aramızdalar. Şimdi onları dinleyeceğiz.

Millî Eğitim Bakanlığımızla başlıyoruz.

Sayın Genel Müdürüm, usulümüz şöyle: Önce sizin sunumunuzu, daha sonra soruları alıyoruz. Yalnız, başlamadan önce ben kameraman arkadaşlarımdan izin istirham edeceğim, görüntü aldılar. Yazılı basınımız kalabilir. Kameralar çıktıktan sonra başlayabilirsiniz.

Sayın Genel Müdürüm, yirmi dakikalık bir sunuş bekliyoruz sizden, daha sonra sorulara geçeceğiz.

Buyurun.

III.- SUNUMLAR

1.- Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürü Cemal Özdemir'in Millî Eğitim Bakanlığının çocuk ihmal ve istismarıyla ilgili yapmış olduğu çalışmaların nasıl yürütüldüğü, rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetlerinin sunumu ile bu çalışmalarda yararlanılan materyaller hakkında sunumu

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ CEMAL ÖZDEMİR – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Başkanım, Komisyon üyelerimiz, milletvekillerimiz, çok kıymetli hazırun; hepinize saygı ve hürmetlerimi arz ediyorum.

Millî Eğitim Bakanlığının çocuk ihmal ve istismarıyla ilgili yapmış olduğu çalışmaların nasıl yürütüldüğünü ve bu çalışmaları yaparken hangi mevzuata göre yaptığını, rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetlerinin sunumu ve tüm bu çalışmalar için yararlanılan materyallerle ilgili sizlerle kısa bir paylaşımımız olacaktır.

Bakanlık olarak yaklaşık 19 milyon öğrenciye hizmet etmekte ve bu sorumluluk bilinciyle çalışmalarımızı yürütmekteyiz.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Bu 19 milyonun içerisinde yükseköğrenim yok, değil mi?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ CEMAL ÖZDEMİR – Yok efendim.

Geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızın hakkının korunması, her türlü ihmal ve istismarının önlenmesi amacıyla tüm kamu kurum ve kuruluşları ve üniversitelerle iş birliği hâlinde topyekûn mücadele en başlıca görevimizdir. Bu doğrultuda, Bakanlığımız, iş ve sorumlulukları alanına yönelik yüce Meclisimizin yasayla belirlediği hukuk normları çerçevesinde bu mücadeleye kararlılıkla devam etmektedir.

Çocuğa karşı her türlü ihmal ve istismarın önlenmesinde farkındalık ve bilinçlendirme çalışmaları önem arz etmektedir. Bu öneme binaen, olay olmadan önce çocukların, velilerin ve toplumun olası risklere karşı bilgi edinmeleri, başvurulabilecek mekanizmalara ulaşım bilgilerinin erişilebilir olması toplumsal zihniyet dönüşümünde önemli bir basamaktır. Bununla birlikte, ihmal ve istismar gibi zorlayıcı yaşam olayı meydana geldiğinde bireyin psikososyal gelişiminin desteklenmesi, ikincil örselenmelerin önüne geçilmesi bireyin yaşam döngüsünde kritik bir öneme sahiptir. Bu kapsamda, öğrencilerin eğitim sürecinden kopmadan hem akademik hem psikososyal gelişimini eğitimler, materyaller, içerikler ve aldığımız tedbirler ve teşebbüslerle destekliyoruz. Tüm toplumsal mekanizmaların eş güdüm içerisinde çalışmasını önemsiyor ve bu doğrultuda, Bakanlığımız olarak, ciddi sorumluluk üstlenen bir kurum olarak çalışmalarımıza devam etmekteyiz.

Millî Eğitim Bakanlığı olarak, bu konularla ilgili yasal düzenlemelere bakacak olursak, sizlere de sunum olarak arz ettiğim dokümanlarımızda da mevcut bunlar; Anayasa'mızın 42'nci maddesi, Millî Eğitim Bakanlığımızın 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'yla ilgili hükümler, aynı şekilde, 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, aynı şekilde, Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği, Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği; bunlar mevzuatımız içerisinde yer almaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği'nin amaç ve kapsamına bakacak olur isek; ilçe ve il düzeyinde rehberlik, psikolojik danışma hizmetlerinin ve bu hizmetin verildiği özel ve resmî eğitim kurumları ile rehberlik ve araştırma merkezlerinin rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin görev ve işleriyle ilgili usul ve esaslar Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği'nde belirtilmiştir.

Okul ve kurumlarımızda sunulan rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerimizin amacına bakacak olur isek; Türk millî eğitiminin genel amaçları doğrultusunda rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri kendini tanıyan, kendine sunulan eğitsel ve mesleki fırsatları değerlendirebilen, sorumluluk alabilen bireyler yetiştirilmesini ve bireylerin toplum içinde sağlıklı bir şekilde yaşamlarını sürdürebilmesi için sosyal, duygusal, akademik ve kariyer gelişimleri desteklenmektedir.

2006/26 sayılı Okullarda Şiddetin Önlenmesi Genelgesi hükümleri çerçevesi içerisinde, örgün ve yaygın eğitim kurumlarında sunulan erken müdahale ve özellikle problemin oluşmadan önlenmesine yönelik gelişimsel önleyici yaklaşım esas alınmaktadır. Bu genelgeyle ilgili güncelleme çalışmalarımız devam etmektedir.

Okullarımızda oluşturulan rehberlik hizmetleri programını gerçekleştirirken ihtiyaç analizleri oluşturmaktayız; bunları, genelde mayıs ayı içerisinde, bizim "RİBA" dediğimiz rehberlik ihtiyaçları belirleme anketleri oluşturmakta. Bu anketler hem öğrencilerimize hem velilerimize hem öğretmenlerimize uygulanmakta ve genel, yerel ve özel hedefler belirlenmektedir. Genel hedefler Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenmekte, özel hedeflerimiz ise okullarımıza gelen veliler doğrultusunda illerimizde oluşturulan rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri komisyonları ve okul yürütme komisyonları tarafından belirlenmektedir.

Bu yıl, bilinçli teknoloji kullanımı genel hedef olarak alınmış. Bizim buradaki amacımız şuydu: Öğrencilerimizin teknolojinin olumlu ve olumsuz özelliklerini ayırt etmeleri, "siber zorbalık" kavramını tanımaları, siber zorbalık davranışları hakkında bilgi edinmeleri amaçlanmaktadır. Böylece, öğrencilerin siber zorbalığın duygu, düşünce, akademik başarı, arkadaş ve aile ilişkileri üzerindeki etkilerini öğrenmeleri ve buna uygun davranış geliştirmeleri amaçlanmaktadır. Bilinçli teknoloji kullanımı yoluyla, internet üzerinden öğrencilerimizin maruz kalabileceği ihmal, istismar durumlarından kendilerini korumaları, öğrencilerimize internet üzerinden yapılabilecek cinsel zorbalığın önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

Okul ve kurumlarımızda rehberlik hizmetleri, sunum hizmetleri gerçekleştirilmektedir. Bununla ilgili olarak hem doğrudan hem de diğer taraftan, dolaylı hizmetler yapılmaktadır; ikisini "doğrudan hizmetler" birini "dolaylı hizmetler" olarak adlandırabiliriz.

Bunlardan biri, gelişimsel ve önleyici hizmetlerdir. Gelişimsel ve önleyici hizmetler, öğrencilerin bir bütün olarak gelişimlerini desteklemek ve gelişimlerini olumsuz yönde etkileyebilecek risk faktörlerini azaltmak, koruyucu etmenleri artırmak amacıyla sunulan hizmetleri kapsamaktadır. Gelişimsel ve önleyici hizmetler kapsamında sınıf rehberlik programı uygulanmakta, bireyi tanıma çalışmaları uygulanmakta, bilgi verme çalışmaları uygulanmakta, yöneltme ve izleme çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

İyileştirici hizmetler, öğrencinin bir bütün olarak gelişimini desteklemek veya gelişimlerini olumsuz yönde etkileyebilecek problemlerin çözümüne yardımcı olmak amacıyla sunulan hizmetlerdir. Psikososyal danışma, psikososyal müdahale, sevk ve yönlendirme gibi çalışmalar bu kapsamda değerlendirilmektedir.

Diğer bir hizmet sunumumuz ise destek hizmetlerdir, biz buna “dolaylı hizmetler” diyoruz. Burası da öğrencilerimizin sosyal, duygusal, akademik ve kariyer gelişimini desteklemek amacıyla öğrenciye dolaylı yoldan sunulan program yönetimi, araştırma, proje, müşavirlik, iş birliği ve mesleki gelişim kapsamında yürütülen hizmetleri kapsamaktadır. Bunlar da müşavirlik; program yönetimi, araştırma, proje; iş birliği ve mesleki gelişimleri içermektedir.

Okul ve kurumlarımızda rehberlik psikolojik danışma hizmetlerinin standart, görünür ve hesap verebilir nitelikte olmasını sağlamak amacıyla oluşturulan Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Sunum Sistemi temel alınarak psikososyal destek hizmetleri yürütülmektedir. Bu hizmetler okul ve kurumların rehberlik ve psikolojik danışma servislerinde görev yapan 39.529 rehber öğretmen ve psikolojik danışman tarafından yürütülmektedir. Okullarımızda rehberlik ve psikolojik danışma servislerinde rehber öğretmen ve psikolojik danışman yok ise 287 rehberlik ve araştırma merkezimizde görev yapan 2.461 rehber öğretmen ve psikolojik danışman tarafından çalışmalarımız yürütülmektedir.

İhmal ve istismarla ilgili psikososyal destek hizmetler burada önem arz etmektedir. Psikososyal destek hizmetlerden kastettiğimiz şey... Burada, çalışmalarda hem gelişimsel önleyici hem iyileştirici hem de destek hizmetler kapsamında bu çalışmalar yürütülmektedir. Psikososyal destek hizmetler, zorlayıcı yaşam olayları sonrası ortaya çıkabilecek psikolojik uyumsuzlukların önlenmesi, aile ve toplum ilişkilerinin yeniden kurulması, etkilenenlerin normal yaşamlarına geri dönmesi sürecinde zorlayıcı yaşam durumlarıyla başa çıkma becerilerinin artırılmasını içeren hizmetler bütünü olarak ifade edilmektedir. Deprem, sel, yangın gibi zorlayıcı yaşam olaylarıyla birlikte cinsel istismar, şiddet ve zorbalık gibi durumlarda psikososyal destek çalışmaları öğrencilerimizin ruh sağlığını korumak amacıyla yürütülmektedir.

İhmal ve istismarla ilgili psikososyal destek hizmetler sürecine bakacak olur isek; gelişimsel önleyici kapsamda ve iyileştirici hizmetler kapsamında bu hizmetler yürütülmektedir. İhmal ve istismar durumlarıyla ilgili psikososyal destek hizmetler, sistemle uyumlu bir şekilde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin verilmiş sırasını içeren sunuma göre gerçekleştirilmektedir. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri sunum sisteminde olduğu gibi burada da yapılacak olan çalışmalarda gelişimsel önleyici, iyileştirici hizmetler kapsamaktadır. Gelişimsel önleyici hizmetler kapsamında, öğrencilerimizi zorlayıcı bir yaşam olayı olan ihmal, istismar, şiddet, zorbalık gibi durumlardan kendilerini korumaları; yardım edebilecek yerleri bilmeleri, sınırlarını oluşturmaları gibi becerileri kazanması için çalışmalar yürütülmektedir. İyileştirici hizmetler kapsamında, zorlayıcı bir yaşam olayına maruz kalan öğrencilerimizin psikolojik iyi oluşlarını artırmak, normal yaşamlarına dönüşlerini kolaylaştırmak ve ruh sağlığını korumak adına çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri, sunum sisteminde olduğu gibi, burada yapılacak olan çalışmaları da gelişimsel önleyici, akut dönem ve toparlama dönemi olmak üzere 3 aşamada gerçekleştirebiliyoruz. İyileştirici hizmetler bölümünde akut dönem ve toparlama dönemi yer almaktadır, önleyici kısımda da gelişimsel önleyici dönem yer almaktadır. Gelişimsel önleyici dönemde 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’ndaki hükümler doğrultusundaki işlemler yürütülmektedir. Psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale hizmetleri kapsamında ise yönerge bulunmaktadır, bu yönerge kapsamımızda komisyonlar hem illerimizde hem ilçelerimizde hem okullarımızda psikososyal destek ekipleri oluşturmakta ve bu yönerge hükümleri doğrultusunda hizmetler gerçekleştirmektedir.

Psikososyal önleyici destek programlarında ise bu program, ihmal ve istismar durumlarıyla ilgili her kademedeki öğrencilerimiz için ayrı ayrı hazırlanan etkinliklerden oluşmaktadır. Öğrencilerimizin ihmal ve istismar durumlarına maruz kalmamaları için bilgilendirici ve farkındalık oluşturmalarına katkı sunan içerikler oluşturulmaktadır. Bu içerikler; okul öncesi, ilkokul, ortaokul, lise gruplarına özgü hazırlanmıştır. Doğru-yanlış davranışlarla karşılaştığı duyguları ifade edebilme, bedenindeki özel bölgeleri tanıma, beden sınırlarını korumak için nelere dikkat edebileceğini bilme, “hayır” diyebilme becerisini kazanma, mahremiyetini korumak için yalnız olmaması gereken yerleri bilme, güven içinde yaşayabileceği çevreyi ayırt etme gibi konular yer alabilmektedir. Buradaki etkinlikten dolayı da amacımız; travmatik olayların neler olduğunu bilmek, travmatik olayların insan üzerindeki olası etkilerini fark etmek, travmatik olayların insan üzerindeki etkileriyle baş edebilme yollarını fark etme gibi konularda çocuklarımıza nasıl destek olabilecekleri konusunda çalışmalar yapmaktır. Bu içeriklerle ilgili olan bilgiler, genel müdürlüğümüzün web sitesinde de ayrıca yer alabilmektedir.

Danışmanlık tedbiri uygulamalarıyla ilgili olarak da 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu’na göre yürütülmektedir bu çalışmalar. Danışmanlık tedbiri, çocuğun bakımından sorumlu olan kimselere çocuğu yetiştirme konusunda çocuklarda eğitim ve gelişimlerle ilgili sorunların çözülmesine yol göstermek için yapılan bir çalışmadır. Bu çalışmayı Millî Eğitim Bakanlığımız tarafından görevlendirilen rehber öğretmen, psikolojik danışmanlar tarafından ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızdan görevli sosyal çalışmacılar tarafından gerçekleştirilmektedir.

Eğitim tedbir kararı bölümü vardır, bu aynı şekilde. Bunlarla ilgili olarak, çocuğun bir eğitim kurumuna gündüzcü ve yatılı olarak devamı, iş ve meslek edinmesi amacıyla bir meslek ve sanat edinme kursuna gitmesi veya meslek sahibi bir ustanın yanında yahut kamuda ya da özel sektöre ait iş yerlerinde yetiştirilmesi için yapılan bir çalışmadır. Bu çalışma, aynı şekilde, Millî Eğitim Bakanlığımızda görevli olan rehber öğretmenlerden ve psikolojik danışmanlarımız tarafından gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca, psikolojik sağlamlıkla ilgili afiş, broşür, sunum içeriği ve kurumsal kitap ve psikoeğitim programları da gerçekleştirilmektedir. Buradaki amacımız, öğrencilerimizin zorlayıcı yaşam olaylarıyla karşılaşmadan önce olumsuz duygusal deneyimlerin üstesinden gelme, stresin olumsuz etkilerini hafifletme ve ezici sıkıntıya rağmen dengeyi yeniden kazandırma amacıyla psikolojik sağlamlığı konusunda içerikleri kapsamaktadır. İçeriklerde kendini tanıma ve kendini değerli hissetme, duyguyu tanıma ve sahiplenme, güvenli sosyal bağlar oluşturma gibi konulara değinilmektedir. Afiş ve programlar her kademe için ayrı ayrı öğrencilerimize yönelik hazırlanırken bilgilendirici broşür ve sunular öğretmen ve velilerimiz için de hazırlanmaktadır.

Türkçe, İngilizce ve Arapça psikolojik sağlamlık hikâye kitapları, gelişimsel-önleyici dönemle ilgili oluşturulmuştur. Okul öncesi ve ilkokul kademesindeki öğrencilerimize yönelik psikolojik sağlamlık becerilerini geliştirmeye yönelik zor durumlarla başa çıkarken öz düzeninin ve becerinin nasıl kullanılabilceği, stresini nasıl yönlendirebileceği, zor durumlarda sosyal desteğin önemi, etkili problem çözme gibi farklı kazanımların yer aldığı hikâye kitaplarımız da yer almaktadır. Küçük yaş grubundaki öğrencilerimize hikâyeler yoluyla bu beceriler kazandırılarak ihmal ve istismar durumlarında kendilerini korumaları amaçlanmaktadır.

Akran zorbalığı farkındalık içerikleri yoluyla da akran zorbalığı konusunda tüm öğrencilere yönelik farkındalık kazandırma amaçlayan okul öncesi, ilkokul, ortaokul, lise ve kademeleri için 4 adet farkındalık programı hazırlanmıştır. Çocuk ve gençleri çeşitli risklerden korumak, iletişim becerilerini geliştirmek, duygularını tanıyarak sağlıklı yollarla ifade etmeleri gibi konularda farkındalık oluşturmak amaçlanmaktadır.

Öğretmenler ve veliler için hazırlanan sunum ve broşürlerde ise öğrencilerin farkındalıklarını artırma, öğrencinin zorba davranışlarını ortadan kaldırmaya yönelik neler yapmaları gerektiği konusunda bilgiler yer almaktadır. Bu çalışma, herhangi bir zorbalık olayı olmaksızın tüm öğrencilerle böyle bir çalışma yapılarak farkındalık oluşturma hedeflenmektedir.

Siber zorbalığa karşı farkındalıkla ilgili içerik çalışması yoluyla ise öğrenci ve öğretmenlerimize farklı içerikler oluşturulmuştur. Siber zorbalık farkındalık programıyla öğrencilerin teknolojiyi olumlu ve olumsuz özelliklerini ayırt etmeleri, siber zorbalık kavramını tanımaları, siber zorbalık davranışları hakkında bilgi sahibi olmaları gibi başlıklarda farkındalık kazandırma çalışmaları yapılmaktadır. Ailelerin ve öğretmenlerin farkındalık kazanmaları için hazırlanan sunum ve broşürlerde ise siber zorbalık konusunda bilgiler yer almakta olup siber zorbalığa maruz kalma ihtimali bulunan çocuklardaki davranış değişimini fark etmelerini sağlayacak bilgiler bulunmaktadır.

Sınıf rehberlik programlarımız ise her kademedeki öğrencilerimize uygun bir şekilde hazırlanmıştır. Hazırlanırken geliştirilen önleyici hizmetler ve bununla ilgili önleyici hizmetleri kapsayacak şekilde bu programlar hazırlanmıştır, hazırlanmaya da devam edilmektedir.

Akut dönem dediğimiz kısım ise iyileştirici kısma girmektedir. Tabii ki burada bildirim hükümleri mevcuttur, herhangi bir durum olduğunda, ihmal ve istismar olayı söz konusu olduğunda okulumuzda bulunan öğretmenlerimiz ya da psikolojik danışmanlarımız, kim olay hakkında bilgi sahibi ise direkt burada kolluk kuvvetlerimize, adliyeye bildirmek zorunluluğu vardır. Bu zaten ilgili kanun hükümlerinde belirtilmiştir. Türk Ceza Kanunu'nun 278'nci ve 279'uncu maddelerinde bunlarla ilgili olarak hapis cezasıyla ilgili hükümlere de yer verilebilmektedir.

Okul temelli psikolojik ilk yardım uygulamaları kapsamında, ihmal ve istismar gibi zorlayıcı yaşam olaylarında psikososyal destek hizmetleri kapsamında görev yapacak olan uzmanların psikolojik ilk yardım uygulamaları konusunda bilgilendirmek ve beceri kazanmalarını sağlamak amacıyla öğretmenlerimize ve psikolojik danışmanlarımıza yönelik içerikler hazırlanmıştır.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Sayın Genel Müdürüm, Genel Kurulda bir yoklama var. Bir on dakika ara verelim, ondan sonra devam edelim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ CEMAL ÖZDEMİR – Tamam, tamam efendim.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – 15.45'e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.27

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 15.37****BAŞKAN: Cengiz AYDOĞDU (Aksaray)****BAŞKAN VEKİLİ: Arzu AYDIN (Bolu)****SÖZCÜ: Mustafa ARSLAN (Tokat)****KÂTİP: Halil ÖZTÜRK (Kırıkkale)**

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Toplantıyı açıyorum.

Sayın Genel Müdürüm, biz devam edebiliriz, burada çoğunluğumuz var.

Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ CEMAL ÖZDEMİR – Sayın Başkanım, çok kıymetli Komisyon üyelerimiz; akut dönemden bahsetmiştim bildirim yükümlülüğü olan hususlarla ilgili, okul temelli psikolojik ilk yardım uygulamalarıyla ilgili.

Şimdi de güçlendirici psikososyal destek programlarından kısaca bahsedeceğim. İhmal ve istismar durumlarının ardından öğrencilerimizin duygularını ifade etmeleri, travmatik olay sonrası oluşabilecek stres tepkilerini anlamlandırmaları, olumlu başa çıkma yöntemlerini kullanmaları gibi konular kapsamında yapılmaktadır. Travmatik yaşam olayları sonrası “Ailede ve Okulda Psikolojik Sağlık Kitapçığı”mız, programlarımız yoluyla ilerlese de ihmal ve istismar gibi travmatik yaşam olayları sonrasında okulda ve ailede psikolojik sağlığını korumak amacıyla bilgilendirme kitapçıkları hem öğrencilerimizin hem ailelerimizin normal yaşama dönme süreçlerine destek sunmak amaçlı düzenlenmiştir. Bu kitapçıklarda duygulara odaklanmaya özen gösterme, ailede güven duygusunun geliştirilmesine destek olma gibi bilgiler yer almaktadır. Özellikle ailelere verilen bu bilgiler yoluyla öğrencilerimizin iyi oluşlarına destek sunulmaktadır.

İyileştirici hizmetlerin diğer bölümü, çalışmalarımızın kapsamında “toparlama dönemi” dediğimiz bir bölüm vardır. Burada da zorlayıcı yaşam olaylarıyla ilgili broşürler, sunu içerikleri ve psikoeğitim programları hazırlanmıştır ve ihtiyaç hâlinde bunlar uygulanmaktadır. Tüm kademelerde kendine özgü, ayrı ayrı, o yaş grubunun ihtiyaçlarına göre hazırlanan bu programla... İhmal ve istismara maruz kalan öğrencilerimiz varsa onunla bireysel olarak yapılacak olan psikolojik danışma sürecinde kullanmak üzere bu içerikler, bu programlar hazırlanmıştır. Bu süreçte çocuğun kendini güvende hissetmesini sağlamak, çocuğun sakinleşmesine ve iş birliğine açık hâle gelmesine yardımcı olmak, çocuğun kendi benliğine ve sosyal çevresine dair yeterliliklerini hissetmesini artırmak, çocuğun sosyal işlevselliğini artırmak ve geleceğe dair umutlanması ve olumlu beklentiler oluşturmaya için çocuğa yüklememe çalışmaları yapılmaktadır.

Ayrıca, bu süreçte velilere, çocuklarımıza yönelik nasıl destek olabilecekleri konusunda bilgilendirici içerikler ve öğrencilerimize dolaylı yünden de destekler verilmektedir.

Akran zorbalığı ve psikoeğitim içerikleri yoluyla ise... Bunlarla ilgili kitaplarımız mevcuttur. Bu kitaplarımızın içerisinde “Duygularını Keşfetme” “Zorlayıcı Duyguları Kontrol Ediyorum” “Başa Çıkma Becerileri” “Atılgan Davranıyorum” “Çözüm Yolları Bulabilirim” gibi konuları içeren beceriler bulunmaktadır ve bu doğrultuda da öğrencilerimizin çevrimiçi ortamda, herhangi birine siber zorbalık

kapsamında zarar vermemeye, mağdur olmama ve çevrimiçi ortamda yaşananların farkında olmalarına yönelik çalışmalar da siber zorbalık psikoeğitim içerikleri kapsamında, çalışmaları kapsamında yapılmaktadır.

T travma sonrası grup temelli müdahale programları uygulanabilmektedir. Burada yoğun travmatik stres tepkilerini sergileyen ve özellikle temel... Çaresiz anılar, aşırı uyarılmışlık ve kaçınma davranışları odağında çeşitli duygusal ya da davranışsal sorunlar yaşayan öğrenciler için oluşturulan yapılandırılmış bir psikolojik danışma programı uygulanmakta. Bu programlar rehber öğretmenlerimiz ve psikolojik danışmanlarımız tarafından uygulanmakta ve rehber öğretmenlerimize ve psikolojik danışmanlarımıza da bu konuda eğitimler verilmektedir. En son, Bartın ilimizde meydana gelen maden kazasından etkilenen öğrencilerimizin ihtiyaç duyması durumunda bu programı kullanabilmeleri için o bölgede görev yapan rehber öğretmenlerimize, psikolojik danışmanlarımıza bu konuyla ilgili eğitimler verilmiştir.

Burada kaynaklarımız, gelişimsel, önleyici hizmetler kapsamında hazırlanan içeriklerimiz ve kaynaklarımız, psikososyal destek eğitim programlarımız, aynı şekilde psikolojik sağlamlık dokümanlarımız, hikâyeler, akran zorbalığı farkındalığına yönelik içeriklerimiz, siber zorbalığa ilişkin kitapçıklarımız ve programlarımız, sınıf rehberlik programlarımız, akut dönemde zorlayıcı yaşam olaylarına müdahaleyle ilgili olan programlarımız, psikolojik ilk yardım uygulamalarıyla ilgili kitaplarımız, programlarımız, güçlendirici psikososyal destek programı içeren programlarımız, travmatik yaşam olayları sonrası psikolojik sağlamlıkla ilgili olan programlarımız, iyileştirici hikâyeler, animasyonlar, zorlayıcı yaşam olayları sonrasında toparlama çalışmaları ile rutine dönmeye ilgili travma sonrası grup temelli müdahale programlarımız, ihmal ve istismarla ilgili içerikler ve psikoeğitim programlarımız, akran zorbalığıyla ilgili psikoeğitim içerikler içeren programlarımız yer almaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımız tarafından, bu bağlamda, 2022-2023 eğitim öğretim yılında şiddetin önlenmesi konusunda 797.501 öğrenciye, 27.615 öğretmene ve 200.958 veliye eğitim verilmiş. İhmal ve istismarla ilgili olarak 1 milyon 561 bin 23 öğrenciye, 48.269 öğretmene, 167.801 veliye eğitim verilmiş.

Akran zorbalığıyla ilgili yapılan çalışmalarda 2021-2022 eğitim öğretim yılında 2 milyon 516 bin 430 öğrenci, 50.596 öğretmen, 394.428 veliye ulaşılmış.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Sayın Genel Müdürüm, vaka istatistiği var mı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ CEMAL ÖZDEMİR – Efendim, burada vaka durumuyla ilgili olarak bizim çalışmalar iller bazında yapılmaktadır. Bu, normalde, hani bu vaka oluştuğunda...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Yani Bakanlığımızda şöyle bir istatistik var mı: Hangi yaş grubunda, hangi okullarda, hangi tür istismar oluyor; bu konuda bir eğilim tespit edebilir miyiz?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ CEMAL ÖZDEMİR – Bunlar e-rehberlik kapsamında. E-rehberlik modülümüz vardır bizim, Milli Eğitim Bakanlığının bir sistemi vardır, o sistem içerisinde, bunlar... Okul rehberlik servisleri, okul müdürlerimiz tarafından bu sisteme giriliyor, rehber öğretmenler ve psikolojik danışmanlarımız tarafından giriliyor efendim; sayılar da orada alınabilir.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Bir veri var mı elinizde şu an?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ CEMAL ÖZDEMİR – Şu an elimizde bir net veri yok, verileri almamız gerekiyor. Onu yazılı olarak size iletebiliriz.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Peki, bu verilerin alınmaması bir eğitim politikası mı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ CEMAL ÖZDEMİR – Şimdi, efendim, genelde bizim... Sunumun başında ben size ifade ettiğim gibi, rehberlik hizmetleri programı gerçekleştirirken bizim bir genel hedeflerimiz var, bir de özel hedeflerimiz var. Genel hedefler Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirleniyor. “Yerel hedefler” dediğimiz bu hedefler de o ilin ihtiyaçları doğrultusunda illerde oluşturulan komisyonlar tarafından belirleniyor ve ihtiyaç olması hâlinde...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Yani Bakanlığımız şunu yapıyor mu Sayın Genel Müdürüm: Elbette hedefler belirleniyor, hedeflere uygun eylem planları yapılıyor ve bunlar uygulanıyor. Bu uygulamaların dönüşümü yani bizim bu hedeflere yönelik yaptığımız icraatların kaçta kaç hedefine ulaşıyor? Buna rağmen, vaka azalması, vaka artışı gibi bir takip yapabiliyor muyuz?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ CEMAL ÖZDEMİR – Olaylar olduğunda ya da olayların olmasına yakın... Konuşmamızın başında ifade ettiğim gibi, Sayın Başkanım, bizim burada bir önleyici kısmımız var, bir iyileştirici kısmımız var, bir de destek kısmımız var. Önleyici kısımlarda bütün öğrencilerimize bu tarz eğitimler zaten verilebiliyor. Bunlar zaten sınıf öğretmenlerimiz, rehber öğretmenlerimiz tarafından tespit edilebiliyor.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Eğitimlerin verildiğini...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ CEMAL ÖZDEMİR – Eğitimlerin verildiğine dair sayısal verilerimiz mevcut. Burada, hani, kişiye özgü biz şunu diyemiyoruz: Burada mahremiyet ve özel bilgiler işin içerisine girdiği için...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Ha, onu soruyorum ben.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ CEMAL ÖZDEMİR – Kişisel ve özel olaylar olduğundan dolayı ama olaylar olduğunda zaten Bakanlığımızın bilgisi dâhilinde gerekli olan çalışmalar, psikososyal çalışmalar yapılıyor. Olay öncesi aynı şekilde, olay sonrası ve olay sonucunda çalışmalar yapılıyor.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – O zaman ben şöyle diyorum: Komisyon olarak Millî Eğitim Bakanlığımızdan bunu sözlü talebim olarak kaydedin lütfen, biz de yazılı talep olarak iletelim. Bu eğilimler, elbette olayların... Biz sadece rakam istiyoruz olayları kişiselleştirmeden. O zaman, herhangi bir şey olmaz. Bu çalışmalar olumluya mı olumsuzla mı gidiyor; yankısı ne oluyor, geri dönüşü nasıl oluyor?

Suzan Hanım, buyurun.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Size destek olmak açısından Başkanım, asıl sorun şu zaten: Tedbir aldıklarımızdan bahsediyoruz; ne tür tedbirler, ne tür stratejiler... Eğer siz olayın neden kaynaklandığını, ne kadar olduğunu ve nerede olduğunu bilmezseniz, bu veriye sahip değilseniz, bu istatistiki bilgileriniz yoksa politika da üretemezsiniz, strateji de; birinci aksaklık burada. Kurumlar arasında iletişim yok, veriniz yok, istatistik tutulmuyor. Hangi çocuklar neye maruz kalıyor? Mesela, bunu sorsak: İstismar edilen çocukların kaç tanesi Millî Eğitim öğretmenleri tarafından ihbar edilmiş? Okul çağındaki, okula gitmekte olan çocukların kaç tanesi rehber öğretmen tarafından ihbar edilmiş? O kadar küçük ki yok denilecek kadar az. O zaman, burada bir sorun var ve bu sorunun ne olduğunu düşünmeleri lazım.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – O istatistikler belki de tutuluyor ama açıklanmak mı istenmiyor ya da bir politika mı?

Filiz Hanım, size söz veriyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, çocukların risk altında olup olmadıklarını gözlemlemesi gereken en etkili kurumların başında Millî Eğitim Bakanlığı geliyor. Eylül 2022’de, MEB’in açıkladığı istatistiklere göre, net okullaşma oranı ilkokulda 2021-2022’de 93,16 olarak açıklandı. Böylece ilkokulda 2012-2013’te 98,86 olan okullaşma oranı tam 5,7 puan düşmüş bulunuyor.

2019-2020’de 95,9 olan ortaokul okullaşma oranı 2021-2022’de 89,8’e gerilemiş bulunuyor; ortaöğretimde okullaşma oranı 89,6. Zorunlu eğitim on iki yıla çıkmasına rağmen hem ortaokulda hem de lisede okullaşma oranı hâlâ yüzde 90’ın altında. Bunun nedenleri hakkında ne düşünüyorsunuz?

Okul öncesi eğitim, ilk ve ortaöğretimde toplamda yaklaşık 20 milyon öğrenci var. Bu da demek oluyor ki 2 milyona yakın çocuk örgün eğitimden uzak. Şimdi, bizim Komisyonumuzun kurulmasına neden olan olayda yani H.K.G örneğinde görüldüğü gibi örgün eğitimden uzak kalan çocukları denetlemek de çok zor. Gazeteci Filiz Gazi, İsmailağa Camisi’nde düzenlenen sohbetleri gözlemledi ve haberleştirdi; bilmiyorum biliyor musunuz. Cemaat, Türkiye’deki müfredata karşı olduğu için mensuplarının çocukları resmî olmayan kurslarda sadece şeriata içkin dinî dersler görüyorlar. 13-17 yaş aralığındaki gençlerin bir kısmı araçlarla camiye getiriliyor. Gazi, cemaat kurslarının resmî olmadığını, Sultangazi, Zeytinburnu, Esenler gibi semtlerde bulunan bu kursların kiminin yatılı olduğunu belirtiyor. Apartman dairelerinde açılan bu kurslar denetime tabi değil, bununla ilgili ne yapmaktasınız?

Yine, Antalya’da faaliyet gösteren ve Nakşibendilerin Erenköy koluna bağlı Antalya İlim ve Kültür Derneğine (ALİMDER) ait kaçak öğrenci yurdunda aşçı olarak çalışan -biliyorsunuz- “İhsan Güney” adlı şahıs Aralık 2021’de Akdeniz Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü 1’inci sınıf öğrencisi 18 yaşındaki Mehmet Sami Tuğrul’u kafasını keserek öldürdü. Bu derneğin Yönetim Kurulu Başkanı Barış Kaplan daha önce Kepez Ortaokulu Müdür Yardımcısıyken görevden alınan -okulun anaokulu sınıfını da mescide çevirmiş- sonrasında imam-hatip lisesine atanan bir isim.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Bunlara yazılı cevaplar verebilirsiniz arkadaşlar.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Bunlarla ne ilgisi var?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – İstismar Komisyonu burası.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – İyi de adamı kesmiş, istismar değil ki bu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Adamı kesmiş de ondan sonra imam-hatip lisesine atanan bir isim var burada Antalya İlim Kültür Derneğinde... Müsaade ederseniz siz kendi görüşünüzü kendiniz ifade edebilirsiniz.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Siz bitirin Filiz Hanım.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Mehmet Sami Tuğrul’un yaşamına mal olan yurdun kaçak olduğu tespit edildi, yurt kapatıldı “Yurdu işleten derneğe ne ceza verildi?” dersiniz, 71 bin 550 lira para cezası. Barış Kaplan’a yani imam-hatip lisesine atanan kişiye verilen bir ceza var mı? Bu kişi hâlâ lisedeki görevine devam ediyor mu, bunu öğrenmek istiyorum Halil Bey.

Bu olaylar münferit değil, Enes Kara örneğinde de yaşadık, Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencisi; o da kaldığı cemaat yurdunda yaşadığı sıkıntılar ve gelecek kaygısı, ailenin baskısı nedeniyle yaşamına son vermişti. Yani sonuç olarak, denetim dışı tarikat kurs ve yurtlarında kalan çocukların güvenliklerini sağlamak için ne yapıyorsunuz? Bunları kapatacak mısınız?

Bütün bunlar olurken bir de Nesin Vakfına bu İsmailağa cemaati yöneldi ve yıllardır çocukların mutluluğu için çalışan, tek bir taciz olayıyla da anılmamış bir vakfın parasına el konuldu ve arazilerine el konulmaya çalışılıyor, silahlı insanlar o vakfın çocuklarının etrafında dolaşıyorlar. Bununla ilgili düşünceniz nedir? Yani düşünceniz derken kişisel duygu ve düşüncelerinizi merak etmiyorum tabii, gerçekten, aslında düzgün çalışan bir vakfa bu cemaatin yaptığı tacizlerle ilgili o vakfı korumak için ne yapmayı düşünüyorsunuz?

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Filiz Hanım, bu son husus İçişleri Bakanlığını ilgilendirebilir belki.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Evet; aslında doğru, İçişleri Bakanlığını da ilgilendiriyor.

Bir sorun daha var. İlkokul 1’inci sınıftan itibaren, özellikle rehberlik öğretmenlerinin öğrencilerle bire bir ilgilenmesi gerekiyor ancak okullarda yeterli öğretmen yok -bunları konuşarak, özellikle danışarak geldik- ve onca atanamayan rehberlik öğretmeni var. Her okulda sadece 1 rehberlik öğretmeni var ve “Çocukları cinsel istismara, akran zorbalığına karşı güçlendirmek adına rehberlik eğitimleri veriliyor.” diyorsunuz ama öğrendiğimiz o ki bu eğitimler iki üç ayda 1 defa olacak şekilde veriliyor.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Bu her okulda farklıdır, bilgi verirler.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – İşte, onu soruyorum zaten Başkan.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Her sınıfa en azından haftada bir saat rehberlik öğretmenin girmesi öğrencilerin sorunları tanınmasında, tespit etmesinde etkili olacaktır. Bunun için de yönetmelik değişikliği gerekiyor sanırım. Yani burada, aynı zamanda bizim yapacağımız, yapmamız gereken şeyleri de söylerseniz o açıdan da iyi olur.

5 yaşında kaynaştırma öğrencileri denemek için ilkokula başlıyor, başaramayınca ana sınıfına dönüyorlar ve bu aslında daha en baştan çocuğa bir başarısızlık yaşatma oluyor yani “5 yaşında gel ama başaramazsan tekrar anaokuluna git.” demek. Bu da bir çocuk istismarı aslında. Bununla ilgili yapılabilecek şeylerle ilgili öneriniz nedir?

Son olarak, her toplantıda kurumlar arası koordinasyonun gerekliliği üzerine konuşuyoruz -bu biraz da bizim içimize yönelik bir şey- ve bence kurum içi koordinasyon da bir o kadar önemli. Mesela, geçtiğimiz hafta Çocuk Hakları Alt Komisyonu Eskişehir’e bir gezi düzenlemiş, çocuk teslim merkezlerini incelemiş. Yerinde bir çalışma ama komisyonlar arası bilgi akışı sağlansa biz de buraya dâhil olabilirdik. En azından, bundan sonraki çalışmalarda komisyonlar arası bilgi paylaşımını sağlayacak bir temsilci belirlenmesini ya da yasama uzmanları aracılığıyla bu bilgilendirmenin yapılmasını öneriyorum.

Çocuklarla ilgili bu kadar çalışma yürüten bir Bakanlıkta hiçbir kadın bürokratın burada bulunmamasını da esefle karşıladığımı ifade ederek bitirmek isterim.

Teşekkürler.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Tesadüf olmuştur Filiz Hanım.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Öyle bir tesadüf benim hayatımda yok, kusura bakmayın.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Arkadaşlar, bu soruların bir kısmı yazılı cevabı hak eden sorular, şu anda elinizde bilgi varsa, burada cevaplayacağınız hususlar varsa onları not alın, vekil arkadaşlarımızın soruları bitsin, ondan sonra cevaplırsınız.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Pardon, Sayın Başkan, bir de 2016 raporunu incelediğimizde... Karaman komisyonundaydım ben aynı zamanda, Ensar Vakfı istismar olayıyla ilgili, onları da inceledik, daha önce sizin ne sunumlar yaptığınızı, benzer bir sunum aslında bugün olan da ama en azından bir nokta var, 2016'da “Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı iş birliğiyle psikososyal müdahale hizmetlerinde yapılan çalışmaların yenilenmesiyle ilgili yeni bir projemiz var, yeniden revize ettirilmesine ihtiyaç var.” demişsiniz, bu proje revize edildi mi?

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Millî Eğitim Bakanlığımızın sunumu bitti mi, başka bir sonum var mı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ CEMAL ÖZDEMİR – Bitti efendim.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Fatma Hanım, buyurun.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Teşekkürler.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım ve Bakanlığın bürokratları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, bu sunumlarını dinlediğimiz 3'üncü Bakanlık, özgün olarak bir meseleden dolayı kurulmuş bir Komisyonuz, çocuk istismarını takip etmeye çalışıyoruz, sizin de söylediğiniz gibi, bir raporla Genel Kurulumuzun huzuruna ve halkımızın huzuruna çıkma niyetindeyiz. Ancak şu ana kadarki sunumlarda genellikle bakanlıklarda, bu özgün olarak, somut, yaşanan vakaya dair tüm sunumlarını bitirdikten sonra bu olayla ilgili de şunu yaptık, bunu yaptık, şöyle takip ettik, şöyle eksiğimiz oldu diye bir geçiş olmadı.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Onu sizin bir sorunuz olarak kabul edelim, arkadaşlar cevaplasınlar.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Genel olarak hepsinin yapması lazım Başkanım, biz şu ana kadar 3 Bakanlık dinledik...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Yok, Aile Bakanlığı yaptı onu, hatırlarsanız.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Biz söyleyince, sorunca oluyor Sayın Başkanım.

“İstismara ilişkin elinizde bir veri var mı?” diye siz sordunuz, böyle bir veri olmadığını sayın bürokratımız söyledi. Genel olarak somut duruma ilişkin de “mahremiyet” dedi ancak kimse şu okulda, şu şahsın peşinde falan değil ama somut olarak bu veri oranı bize lazım.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – İstatistiki tabloyu verebilirler herhâlde.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Bunu vermeleri lazım, böyle bir çalışma da olmadığını anlıyoruz.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Ben olduğunu düşünüyorum, vardır o.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Ellerin veri olsa paylaşırlardı diye düşünüyorum, demek ki yok.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ CEMAL ÖZDEMİR – Çalışmamız var.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Bakanlık yetkilileri, şunu merak ediyoruz: H.K.G.'nin yani bu mevcut kız çocuğunun ilkokulu, ortaokulu ve liseyi okumadığı görülüyor. Yani 6 yaşında bir karanlık kuyuya atılmış, orada bir yaşam mücadelesi veren bir kız çocuğu tablosu önümüzde duruyor. Millî Eğitim Bakanlığının öğrenci takip sistemi aktif olarak çalışmakta mıdır, bunu öğrenmek isterim.

H.K.G.’nin durumu öğrenci takip sistemiyle takip edilmiş midir diye sormak isteriz. Yine, takip edilmiş ve H.K.G.’nin okullara devam etmediği görülmüş ise H.K.G.’nin devam etmediği okullarda yöneticilik yapan kişiler hakkında Bakanlığınızca herhangi bir işlem yapılmış mıdır? Yine, H.K.G.’nin okula devam etmediği süreçlere istinaden, H.K.G.’nin eğitim hakkını engelleyen kişilerin tespiti ve haklarında cezai işlem yapılması için Bakanlığınızın girişimi olmuş mudur? Bakanlığınız H.K.G.’nin eğitimini engelleyen kişilerin tespiti ve yasal işlem için İçişleri Bakanlığıyla irtibat kurmuş mudur? Sonuçta, bir anayasal suç görülüyor burada.

Aynı zamanda da değerli bürokratlar, hizmet içi eğitimlerde görevliler özellikle beden teması kurmalarını gerektiğiyle ilgili eğitim alıyorlar mı diye sormak, mümkünse bunların cevabını almak isterim.

Teşekkürler.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Buyurun Suzan Hanım.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Ben biraz önce sunumun bittiğini düşünmemiştim, o yüzden biraz daha detayla bir soru yönelteceğim.

Arkadaşlarımın söylediğine katılıyorum, bu bize özel olan Araştırma Komisyonumuzdaki çocuğun, 6 yaşında, öğrenci çağında olmasına rağmen bu öğrencinin neden okula gitmediği hususu bir şekilde takip edilmemiş, sorgulanmamış, sorumlular aranmamış. Bu, aslında Millî Eğitim Bakanlığı açısından büyük bir skandal. Ben şunu da söyleyeyim: İstatistikler, veriler ortaya geldiğinde, sayıları gördüğümüzde hepimiz bu kanaate varacağız, bu bir kişi değil yani binlerce kişi bu şekilde. En azından bu konuda, bu olay üzerine, bundan önceki olaylar üzerine...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – “Skandal” demeyelim de “O konuda ne yapıldı?” diye soralım.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Peki. Ne yapıldı?

Bu arada, çeşitli kurumların istatistiklerine baktığımız zaman istismara uğrayan çocukların çoğunun öğrenci çağında olduğu görülüyor ama bu öğrenci çağındaki çocukların ihbarları genellikle yani en önce, en fazla öğretmenleri tarafından yani okul içerisindeki tutum davranışlarına bakılarak yapılması gerekirken en azı, hatta yok denilebilecek kadar az bir miktarı öğretmenler tarafından ihbar edilmiş. Bunun sebebi nedir? Yani bildirim mekanizması uygulanmıyor mu yoksa öğretmenleri koruyacak mekanizmalar kurulmuyor mu? Örneğin, bir öğretmen ihbar ettiğinde başına başka şeyler mi geliyor, onu dışarıdaki etkenlerden koruyabiliyor muyuz, gizlilikle ihbar edilmesini sağlayacak yolları bulduk mu veya bu konuda ne yaptınız, ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Ayrıca, bu sorunları aşabilmek için, kurumlar arası iletişimden bahsettik, bazı koruyucu tedbirlerin de alınması gerektiğini yani bu veri bildiriminde bulunacak kişilere karşı bazı tedbirlerin alınması gerektiğini söylüyoruz.

Bir de yeterli eğitim veriliyor mu; cinsel istismara karşı çocukla bir arada olacak eğitimcilere yani öğretmenlere yeterli eğitim veriliyor mu ve ne sıklıkla, hangi aralıklarla veriliyor? Çocuklara bu konuda eğitim verilmesi konusunda nasıl bir şeyiniz var?

Daha önce de birçok araştırma komisyonunda yer aldık, arkadaşlarımız da söyledi, aşağı yukarı aynı sunumlar yapılıyor ama bir ilerleme kaydedilmiyor. Örneğin, uluslararası sözleşmelerimiz var; çocuk hakları konusunda Lanzarote Sözleşmemiz var. Bu uluslararası sözleşmelerle uyum hâlinde faaliyetleri var mı? Burada tespit edilen eksiklikleri gidermek için ne yapıyorlar, yapmadıkları zaman uygulanan yaptırım nedir? Bildirimde bulunması gerekenler, kadrolarında bulunan kişiler bildirimde bulunmadığı zaman onlara uyguladıkları yaptırımlar nedir merak ediyorum.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) - Teşekkür ediyorum ben de.

Şimdi, tekrar tekrar aynı şeyleri konuşuyoruz ve iki yılda bir de tekrar tekrar böyle komisyon kurmak zorunda kalıyoruz. Tekrar başa döneceğim ben de o yüzden. Yani bu komisyonların, tabii ki bürokratların aynı bilgileri gelip buraya vermesi önemli, anlamlı ama...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Tekrarda fayda vardır Sayın Yüceer.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) - İlerlemek de gerekiyor Başkanım.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Kesinlikle tekrarın gücüne hepimiz burada inanıyoruz ama hani yol alamayınca da gelinen noktaya bakılınca da hani bu süreç ya da çocuk istismarı, çocuğun olduğu her alan çok aciliyeti olan bir alan, dolayısıyla hemen bu sorunun çözülmesi lazım diyoruz. Yoksa can kurban, dinleyelim, gelelim, hepimiz dinleyelim burada, bürokratlarımızı tekrar tekrar dinleyelim ama bu bilgiler -kendisi de ifade etti- web sayfasını açtığımızda zaten ulaşabildiğimiz bilgiler, tutanaklarda olan bilgiler.

Var mı yapılan şeyler? Var. Anlamlı mı, önemli mi? Elbette önemli, hepimiz için öyle ama sorunu çözmüyor. O yüzden bir kez daha tekrar ediyorum ve bunu çok inanarak, kalben yürekten diliyorum, bir an önce Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında daimi, müstakil bir ihtisas komisyonunun, çocuk haklarını inceleme ve izleme komisyonunun kurulması acil ihtiyaçtır. Bir çocuk bakanlığının kurulması yine aynı şekilde acil ihtiyaçtır. Umarım bu Komisyonumuz da geçmiş yıllarda kurulan komisyonlar gibi bu kararı alır, sadece almakla da kalmaz, uygulanmasının da takipçisi olur diyorum.

Şimdi, Millî Eğitim Bakanlığı en önemli bakanlık bizim için çünkü biz biliyoruz ki her şeyin başı eğitim, o yüzden bu kadar sorguluyoruz. Yani eğitim olunca bazı şeylerin değişeceğini, bazı şeylerin farklılaşacağını, önleneceğini biliyoruz. Bu Komisyonumuzun kurulma gerekçesini de oluşturan olayda olduğu gibi, çocuğumuz, maalesef bilmiyor bazı şeyleri; ne haklarını biliyor, ne ulaşabiliyor yaşadığı şeyi yıllarca oyun diye ifade ediyor ve maalesef o da ulaşamıyor ancak akla erince, belli bir yaşa ulaşıncı kendi imkânlarıyla kabaca öğrenerek bugünlere gelebiliyor, hakkını arayabiliyor, sesini çıkaracak cesareti bulabiliyor. Dolayısıyla Millî Eğitim Bakanlığı bu yöndeki eksiklerini görerek “Acaba bu süreçte biz ne yaptık, bu çocuğa ulaşabildik mi, neden ulaşamadık, eksiklerimiz neydi, neyi yapmadık?” diye bu öz eleştiriyi yaptı mı, ben gerçekten çok merak ediyorum. Ve en önemli şey de şu: Maalesef, bu olay yaşandıktan sonra bir Okul Müdürü, Çağaloğlu Anadolu Lisesi Müdürü Cafer Koçyiğit olaya “iftira” diyerek hemen bir “tweet” attı. Ne oldu? Bu Müdürümüz hakkında soruşturma başlatılmıştı diye hatırlıyorum. Hani bunu takip ediyor muyuz? Ki biz burada Karaman’ı yaşadık. Karaman olayında da İl Millî Eğitim Müdürünün, İlçe Millî Eğitim Müdürünün hiç kusuru yok muydu? 45 çocuğumuza yıllarca süren bir istismar olayı var. Yurtlar var, bu yurtları denetliyor muyuz? Hani denetlemeyi bırakın, hani bunları da bırakıyorum, denetlemeyi de bırakalım yani bu yurtlarla hâlâ bizler protokoller yapıp kaynak aktarmaya devam ediyoruz. Peki, ben şunu da soruyorum: Bu yurtların hepsinin Millî Eğitime Bakanlığına bağlanması yönünde geçmiş yıllarda kurulan araştırma komisyonunun bir beyanı oldu, bir açıklaması oldu. Bununla ilgili ne yaptınız, kaç tane yurdumuz var? Millî Eğitim Bakanlığına bağlı kaç yurdumuz var? Bu yurtların kaç tanesi özel? Bu özel yurtlarda, bu sözde vakıflara ait yurtlarda, buralarda nasıl denetlemeler yapıyorsunuz, neyi ihmal ediyorsunuz? Hani bunları konuşalım, asıl konuşulması gereken şeyler bunlar. Bu çocuklar niye takip edilmiyor?

Bakın, hem de Milli Eğitim Bakanlığının 2021-2022 eğitim öğretim yılı okullaşma istatistiklerine göre ilkokulda 195 bin, ortaokulda 298 bin, lisede 373 bin kız çocuğu eğitimin dışında. Açıköğretimde okuyan kız çocuğu sayısı 636.270 olarak belirtilmiş yani toplamda 1,5 milyon kız çocuğu eğitim sisteminin dışında. E, bu çocukların eğitim hakkı nerede kalıyor? Sevgili bürokratlar, nerede kalıyor? Biz niye takip etmiyoruz? Bununla ilgili peki bir soruşturma yürüttünüz mü? Karaman'la ilgili biliyorum, ben kişisel olarak da dava açtım ve "Hayır, soruşturmaya gerek yok." dediler. İl Millî Eğitim Müdürünün, İlçe Millî Eğitim Müdürünün... E, peki, biz soruşturmazsak bu Komisyonu niye kurduk? Eğer bu olaylar münferitse, bireyselse, biz tek tek inceleyeceksek -yani olay zaten şu an mahkemede, araştırılıyor, soruşturuluyor, hani karar verilecek- eğer madem bireyselse, madem böyleyse buna gerek yok. Demek ki burada sistematik bir şey var, demek ki burada çok ağır ihmallerimiz var, ağır sorumluluklarımız var, bir şeyleri eksik bırakıyoruz demek ki. Ama biz bunları sorgulamayacaksak, aynı şekilde devam edeceksek, üstünü örteceksek, yaptıklarımızı, yanlışlarımızı, ihmallerimizi sorgulamayacaksak bir anlamı olmuyor ve hâlâ bizler vakıflarda öğretmenlerimizi toplamaya, toplantılar yapmaya devam ediyoruz. Niye Millî Eğitim Bakanlığı... Gerçekten ben merak ediyorum, hani kimlerle bu protokoller yapılıyor? Bu Hiranur Vakfıyla kaç protokolümüz var? Hangi okullar bu protokolün içinde? Biz gerçekten ne umuyoruz? Siz ne yapamıyorsanız da ne yapamıyor da devlet bu vakıflardan bir umut bekliyor? Ne bekliyoruz, ne elde ettik bunca yıldır? Hani bildiğim kadarıyla kırk yıldır bunlar var. Bu protokollere de şu an oldukça çoğaltılarak devam ediliyor. Ne yapıyoruz, bunu gerçekten merak ediyorum, bunu da anlatmanızı rica ediyorum.

Sayın Başkan, bir de aslında Komisyonumuzda bundan sonra ne olacak, işin açıkçası onu sorgulamak istiyorum.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Onu görüşeceğiz.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) - Yani evet, bunu da konuşmak lazım çünkü bizim her hafta önümüze gelen bir program var. Şu an kimlerin çağrılacağını, nasıl çalışacağımızı bilmiyoruz.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Onu konuşacağız, şu gündemimizi bitirelim öyle.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) - Biz bu hafta duruşmaya katıldık bireysel olarak milletvekili arkadaşlarımızla.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Biliyorum, takip ettim ben de.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) - Ve maalesef orada yaşadıklarımız da bir dram. Komisyon çalışmalarımız da bu minvalde gidecekse ben geçmişte yaşadığımız acı tecrübelerden başka, bir sonuç alabileceğimizi düşünmüyorum işin açıkçası yani oturup bunu da konuşmamız gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Konuşacağız, konuşacağız inşallah.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – O zaman daha sonra bu konuda da konuşmak için...

Teşekkür ediyorum.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Hakikaten Araştırma Komisyonu üyeleri olarak davayı takip edemedik yani takip edemedik derken bundan sonra etme imkânımız yok, kapalı.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Evet, Halil Bey, buyurun.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikle, Millî Eğitim Bakanlığımızın kıymetli bürokratlarına bu güzel, anlamlı ve değerli katkılarından dolayı, sunumlarından dolayı teşekkür ediyorum.

Türk devleti, belli, uyumuyor, çalışıyor, gereği neyse bunu yapıyor ancak bizlerin de bürokrat arkadaşların kendini savunma durumu olmadığını düşünerek onları suçlayıcı ithamlardan da kaçmamızda fayda olduğunu düşünüyorum değerli Komisyon üyesi arkadaşlar. Zira, arkadaşlar teknokrat olarak burada, dolayısıyla onlar siyasi muhatabımız değil.

Diğer taraftan bu cinsel istismar konusu, insanlığın var olduğu tarihten bugüne kadar var olan bir olgudur yani. Dolayısıyla bir de sadece Türkiye’de var olan bir istismar söz konusu değildir; dünyanın en gelişmiş Amerika’sından, Avrupa’sından tutun -ne bileyim- bu, Angola’da da var, Mozambik’te de var, her yerde cinsel istismar zaten var. Herkesin başına da bir jandarma koyarak, bir teftiş kurulu, bir müfettiş koyarak da bu cinsel istismar konusuna çözüm bulamayacağımıza inanmaktayım ben. Yine, bu istismar konusunun yüzde 100 düzeyinde çözülecek olması da zaten akıl dışı bir şey ama biz, verilecek özellikle aile içi eğitimlerle yahut Millî Eğitim Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı veya kamunun diğer bazı kurum ve kuruluşlarının bu yöndeki eğitimleriyle bu sürecin daha da aşağı çekilebileceği, en aza inebileceği ve hedefin de bu en aza indirmek olması gerektiği düşüncesindeyim. Bu konuda arkadaşlarımızın gerekli gayretli çalışmalar yaptığına da şahit olmaktadır. Bu gayretli çalışmalarından dolayı da arkadaşlarımızı kutluyoruz.

Ben şimdilik bunları söylüyorum.

Sadece bir soru sormak istiyorum eğer ellerinde varsa: Dünyadaki ve Türkiye’deki -veya Avrupa ve Türkiye veyahut da Amerika’daki ve Türkiye’deki- cinsel istismar vakalarını -Millî Eğitimde veyahut da Jandarmada, özellikle Emniyette- bir kıyasladığınız zaman Türkiye’de Avrupa’dan daha mı çok veya Amerika’dan daha mı çok? Bu konuda elinizde bilgi, veri varsa bizimle paylaşsanız sevinirim diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Teşekkür ederiz Halil Bey.

Murat Bey, buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli bürokrat arkadaşlara da selamlarımı ve saygılarımı sunuyorum.

Tabii, özellikle Candan Hanım’ın soruları son derece yerinde, tekrara düşmemek için ben de çok kısaca değineceğim.

Şimdi, tabii, bizim kimseyi ilzam etme gibi bir niyetimiz elbette yok. Buradaki bürokrat arkadaşlar tabii ki bizim siyasi muhatabımız değiller ve devletimizi temsil ediyorlar, dolayısıyla da onları bir tartışmanın içerisine çekmek gibi bir amacımız kesinlikle olamaz. Ama değerli arkadaşlar, bizim Komisyonumuzun ismine dahi baktığınızda, bakın, bu şeyden bahsediyor “Çocuğun ‘evlilik’ adı altında cinsel istismara maruz bırakılması olayının araştırılarak benzer olayların yaşanmaması ve her türlü çocuk istismarının önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla...” diyor yani biz sizden... Sonuçta söz konusu olan çocuksa çocuğun bir tarafı millî eğitimidir, Millî Eğitim Bakanlığıdır. Öyleyse bizim sizden duymamız gereken, bu Komisyonun sizden beklediği, çocuk istismarını önlemek için Millî Eğitim Bakanlığı ne yapıyor, neleri tam yapamıyor, nerelerde eksiklerimiz var ve biz Meclis olarak ne yapmalıyız, alınması gereken tedbirler nelerdir? Ya, sizin burada öz güvenle bir öz eleştiri yapabilmenizi bekleriz biz. Amacımız sizin eksikliğinizi ortaya koymak değil; biz de sizden “Şunlar eksik, raporunuza bunları da dercedin, bunları düzeltelim. Meclisten bunları bekliyoruz.” demenizi bekliyoruz. Ya, biz konunun sürekli etrafında dolaşıyoruz, internet bilgileriyle dolaşıyoruz yani burada amacımız bürokrasiyle tartışmak değil elbette ama asıl bize söylemeniz gereken nerede eksik, nerede

zayıfız, nereyi başaramıyoruz, niye başaramıyoruz, ne yapmalıyız? Bu soruların cevabını vermeyen bütün konuşmalar aslında -yani kusura bakmayın ama- vakit kaybı, gelen bürokratlar açısından da bizim açımızdan da, dolayısıyla...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Yok.

MURAT EMİR (Ankara) – Ya, bakın, sonuçta...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Onu düzeltelim Murat Bey; bürokrat teknik bilgi verir, yaptığını anlatır burada, orada eksik kalanını biz tespit ederiz Komisyon olarak.

MURAT EMİR (Ankara) – Hayır, teknik bilgi versin zaten. Bakın, teknik bilgi vermesine itirazım yok ama bakın, Millî Eğitim Bakanlığının Genel Müdürleri burada, çok saygın Genel Müdürler.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Tabii, tabii. Onlar yaptıklarını anlatırlar.

MURAT EMİR (Ankara) – Hazır buradayken... Neler eksik Sayın Genel Müdürüm, neyi yapamıyoruz, niye yapamıyoruz?

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Neyi yapamadığımızı tespit etmek Komisyonumuzun görevi.

MURAT EMİR (Ankara) – E, nasıl edeceğiz?

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Onlar anlattıkça biz edeceğiz.

MURAT EMİR (Ankara) – Durduğumuz yerde mi?

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Evet.

MURAT EMİR (Ankara) – Yani anlatabiliyor muyum?

Değerli arkadaşlar, bunun dışında şu konu Türkiye'nin en önemli konularından biridir: Özellikle çocuklarımızın kaldığı yurtlar, yurtların denetimi, yurtların birçoğunun çeşitli vakıflara terk edilmiş olması, bu vakıfların bir tarafıyla kamu kaynaklarından besleniyor oluşu ve bu vakıflarla Millî Eğitim Bakanlığının böylesine içli dışlı olması da aslında eğitimin o "millî" niteliğine zarar veren bir noktaya da gelmiştir; bunun da altını çizmek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Biz teşekkür ederiz.

Evet, bitti herhâlde arkadaşlar.

Nasıl yapmak istersiniz? Birkaç konuda bilgi verirsiniz, diğerlerini yazılı verirsiniz.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Araştırma önergesine özel sorular... Şu soruya cevap vermeleri lazım: Bu çocuk neden takip edilmedi?

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Evet.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Özel olarak bu Araştırma Komisyonunun konusu olan 6 yaşındaki çocuk neden takibinizde değil?

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Suzan Hanım'ın dediği konuyu güzelce bir teşekkür edip yazılı bir cevap verebilirsiniz yani 6 yaşındaki çocuk neden...

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Bir de bu durumda olan başka çocuklar da var mı, kaç çocuk var?

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – O, onu içerir zaten.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Hani bunu da beraber lütfen... Tek bir çocuk değil çünkü... Bu durumda olan çocuklarımız var mı, bunun araştırılması yapıldı mı?

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Yalnız Başkanım, bir şey söyleyeceğim: Ben yöntem açısından da yazılı... En azından bu konuyu biliyorlar. Bu Araştırma Komisyonunun kurulduğu günden beri Milli Eğitim Bakanlığı bu olayı da biliyor, bu soruların cevaplarını hazırlayıp gelmiş olmaları lazım, bir. İkincisi, yazılı verdiği cevabın içerisinde bizim istişare etme şeyimiz de olmaz. O bakımdan, hani belki vereceği cevaba bir soru daha soracağım.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Hayır, biz onları Bakanlıklarımızdan yazılı gelen cevapları sizinle istişare ederiz, gerek görürsek tekrar çağırırız onları.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Ekip burada olacak mı? O zaman da bu uzar gider.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Yok.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Bir kere bunu merak ediyorum yani bu konuyu biliyorlardı, bu araştırmayı neden yaparak gelmediler?

FATMA KURTULAN (Mersin) – Bunun için yazılı cevaba gerek yok.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Gerek yok, bu konu ayyuka çıktı.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Biliyorsa söyler arkadaşımız.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – En azından bu çocuk için ne olduğunu bize bir anlatabilirsiniz?

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Evet, buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEFTİŞ KURULU BAŞKANI METİN ÇAKIR – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun çok değerli milletvekili üyeleri, değerli hazırun; hepinizi sevgiyle selamlıyorum.

Biz özellikle çocukların ihmal ve istismarına yönelik olarak, Bakanlığın bütün birimleri olarak çok hassas bir şekilde ve sürekli birbirini geliştiren mekanizmaları iş birliği içerisinde yürütüyoruz. Bu mekanizmalardan biri de olaya muhatap olan çocukların, şikâyetin ya da olayın ortaya çıkmasından itibaren sürecin sonuna kadar takip sistemidir. Bu konuda bir elektronik izleme sistemimiz mevcuttur. Hem e-Rehberlik Modülünden hem de e-Teftiş Modülünden bu tür vakaların tamamı izlenmekte, değerlendirilmekte ve bütüncül politika önerilerine yönelik de çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Örneğin, biraz önce sayın vekillerimizden birisinin sorduğu “Bu olaylar nerede yoğunlaşıyor, hangi yaş grubunda, hangi okul türünde veya hangi branşta yoğunlaşıyor?” konusunun cevabı: Evet, bu konuda bizim sistemimiz çok ayrıntılı, çok değişik parametrelerle veri üretilebilen bir sistem ve bu üretilen verilere yönelik de gerek Öğretmen Yetiştirme Genel Müdürlüğümüz gerekse diğer öğretim dairelerimiz gerekli tedbirleri almaktadır. Özellikle Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü de rehberlik servisleri ve rehberlik araştırma merkezleri bağlamında bu konulara hassasiyet göstermektedir.

Şimdi, diğer bir konu...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Bizim kişisel sorumuza cevap istiyoruz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEFTİŞ KURULU BAŞKANI METİN ÇAKIR – Tamam ona da cevap vereceğiz.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Bu çocukla ilgili, 6 yaş...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEFTİŞ KURULU BAŞKANI METİN ÇAKIR – Ona da hem Genel Müdürlüğümüz cevap verecek hem de ben diğer boyutuyla cevap vereceğim çünkü burada kişisel birkaç soru daha soruldu.

Antalya’daki yurtla ilgili gerekli inceleme Antalya Valiliğince yapılmış, sonuçlandırılmış, orada gerekli değerlendirme Valilik oluruyla yürütüldüğü için yetki Valilik tarafından kullanılmıştır.

Bununla beraber, řu anda ortaöğretim yurtları bağlamında Millî Eğitim Bakanlığına bağli faaliyet gösteren tüm yurtlar “yurt” teması altında denetlenmektedir ve 2.682 yurt faaliyet göstermekte ve bu yurtların çok kısa bir süreçte yaridan fazlası denetlendi, belki 2023 sonuna kalmadan bütün öğrenci yurtları denetlenecek.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Size bağli olmayan öğrenci yurdu var mı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEFTİŞ KURULU BAŞKANI METİN ÇAKIR – Onları biz denetleyemiyoruz, onlar yükseköğretim yurtları, Gençlik ve Spor Bakanlığına bağli.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Hayır, ortaöğretimde...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEFTİŞ KURULU BAŞKANI METİN ÇAKIR – Bize bağli olmayan ortaöğretimde resmî prosedürle izin almış herhangi bir yurt yok, varsa kaçaktır, orada da zaten İçişleri Bakanlığı muhtemelen gerekli takibi yapmaktadır.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – 18 yaş üzeri yurtlar...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEFTİŞ KURULU BAŞKANI METİN ÇAKIR – 18 yaş üzeri üniversitelilere yönelik yurtlar Gençlik ve Spor Bakanlığının koordinesinde yürütülüyor. O kanun değişikliğiyle -yine, Sayın Vekilimizin sorduğu soru- o zaman o yurtlar Gençlik ve Spor Bakanlığına devredildi ve Millî Eğitim Bakanlığının sorumluluk alanından, denetim alanından çıkarıldı. Dolayısıyla o veriler veya orada yapılan süreçle ilgili...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Kapatılan köy okullarının taşımali öğrencileri nerede barındırılıyor, onlarla ilgileniyor musunuz?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEFTİŞ KURULU BAŞKANI METİN ÇAKIR – Onlar řu anda taşımali olduğu için yurtları yok zaten henüz.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Onların yurtları yok, taşıyor onlar.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Denetleyemediđiniz yurtlar nedir, bir sıralar mısınız? Denetleyemedikleriniz...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEFTİŞ KURULU BAŞKANI METİN ÇAKIR – Biz, usulünce izin almış, olur almış yurtların hepsini denetliyoruz. Yani biliyorsunuz yurt açılış süreci de belli prosedüre bağli, o prosedürü işleyen tüm yurtlar bizim denetim alanımızda ve biz bu yıl özellikle eylül ayından itibaren başladık, bütün yurtları tamamen denetleme politikası uyguluyoruz Sayın Bakanımızın talimatıyla.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Ne yapıyorsunuz denetlemede peki?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEFTİŞ KURULU BAŞKANI METİN ÇAKIR – Okulun fiziki ortamından tutun çocuklarımızın aldığı hizmetlerin niteliğine kadar ya da orada konaklayan öğrencilerin iyi oluşluk durumuna kadar her şeyi gözlemliyoruz. Tabii, müfettiş marifetiyle olduğu için müfettişlerin orada bire bir bulgularına ve gözlemlerine göre ve ciddi yaptırımlar da uygulanabiliyor. Yine, ilgili kanunlar gereğince, mevzuatına aykırı hareket ettiği zaman...

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Ne kadarlık bir süre alıyor bir yurdun denetlenmesi?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEFTİŞ KURULU BAŞKANI METİN ÇAKIR – Yurt denetimini genelde iki günlük süreçlerde tamamlıyorlar.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Kaç tane yurdunuz var peki? Kaç müfettişiniz var?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEFTİŞ KURULU BAŞKANI METİN ÇAKIR –

2.682 yurdumuz var, bu 2.682 yurdun şu anda bilfiil denetimi devam ediyor belli bir planlama dâhilinde. Bakanlık müfettişi olarak 462 müfettişimiz var ve illerde valiliklerin olurlarına istinaden görev yapan 1.200 eğitim müfettişimiz var. Bu sayılar gittikçe de çoğalıyor, yeni alım süreçleriyle özellikle, illerdeki müfettiş sayısı güçlendirilecek ve bire bir takip sistemi kurulacak artık yani bire bir rehberlik sistemi kurulacak.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Peki, bu verilen cezalarla ilgili var mı elinizde “Şuna şu kadar ceza verildi, şöyle oldu, böyle oldu.” diye?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEFTİŞ KURULU BAŞKANI METİN ÇAKIR – Tabii, tabii. Biraz önce ilk bahsettiğim, şu anda Millî Eğitim Bakanlığı Hakkârî’nin bir köyündeki bir personelle ilgili yapılan soruşturmada tutun, herhangi bir özel öğretim kurumundaki iddiaya, soruşturmaya kadar, şikâyet konusundan, itham edileninden, uygulama durumundan, getirilen tekliften, yargı sürecine kadar hepsini izlemeyebiliyor. Yani bu sistemin bildiğim kadarıyla -çok büyük bir Bakanlık olduğumuz için- başka bir bakanlıkta da olduğunu sanmıyorum.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Bu denetlemeye bir infial durumu olduğunda mı gidiyorsunuz?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEFTİŞ KURULU BAŞKANI METİN ÇAKIR – Hayır, hayır.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Rutin denetleme yapılır efendim.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Rutininiz ne mesela, ne kadar aralıklarla denetliyorsunuz?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEFTİŞ KURULU BAŞKANI METİN ÇAKIR – Bizim denetimlerimiz yıllık programlar, üç yıllık planlara göre yürütülüyor ve ildeki müfettiş sayısı dikkate alınarak Bakanlık müfettişleriyle arasında belli bir planlama dâhilinde gidiliyor. Denetimlere tamamen planlı gidiliyor ama diğer türlü incelemeler, araştırmalar veya soruşturmalar ya bir bulgu ya bir ihbar veya medyaya, kamuoyuna yansıyan bir olayla ilgili oluyor.

Özellikle çocuklarımızın istismarına yönelik biraz önceki bir bilgiyi düzeltmek istiyorum “İhbar eden öğretmen sayısı çok az.” diye bir bilgi geldi, hâlbuki cinsel taciz veya cinsel istismar veya bizim öğrencilerimize yönelik uygunsuz davranışların hemen hemen tamamına yakınının tespiti ve ihbarı bire bir rehber öğretmenlerimiz tarafından yapılıyor çünkü rehber öğretmenler bu konuda hem daha yetkinler hem daha korunaklılar ve aynı zamanda rehber öğretmenlerimize okulda herhangi bir bilgi geldiği zaman sadece Millî Eğitim Bakanlığına bildirmekle yetinmiyorlar, anında kolluk güçlerine ve adli makamlara bildiriyorlar. Bunu bildirmedikleri zaman suçu bildirmeme kapsamında biz haklarında gerekli işlemi yapıyoruz.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – O zaman, yargıya yansıyan kaç tane cinsel istismar Millî Eğitim Bakanlığına bağlı yaş aralığında? Kaç tane cinsel istismar suçu var? Bunları resmî olarak bildiren kaç öğretmen var? Onun da cevabını alalım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEFTİŞ KURULU BAŞKANI METİN ÇAKIR – Şu an için o sayılar bizde yok ama sayı verebiliyoruz.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Alalım yani şöyle: Yargıya yani savcılığa, soruşturmaya konu olmuş cinsel istismar davalarının kaçının ihbarcısı, ihbar edeni öğretmenler ya da Millî Eğitim Bakanlığı personeli?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEFTİŞ KURULU BAŞKANI METİN ÇAKIR – Onları verebiliriz, o sayıları tutabiliyoruz. Ayrıca, bizim yaptığımız inceleme sonucunda eğer doğruluk kazandığı yönünde bir kanaat olursa zaten müfettiş teklifiyle ve bizim üst yazımızla savcılıklara ve ilgili makamlara suç duyurusunda bulunuluyor.

Şu anda, bu 6 yaşındaki çocuğumuz konusunda da Teftiş olarak -tabii, çok eski bir olay olduğu için- sorumluları inceleme süreci devam ediyor. Diğer kayıtlı veya sistemle ilgili olana da Temel Eğitim Genel Müdürlüğümüz sadece o kişiye özel olarak cevap verecektir.

Ben teşekkür ediyorum, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Teftiş Kurulu Başkanımıza.

Tuncay Bey, buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ TUNCAY MORKOÇ – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli üyeler, hepinizi ben de saygıyla selamlıyorum.

Bizi de ilgilendiren, cevabını verebileceğimiz birkaç kısa soru var, onlara değineceğim.

Sayın Başkanım, öncelikle, hepimizi derinden üzen bu olayla ilgili geçmişe yönelik yapılacak olan incelemeden, soruşturmadan, gerekirse nasıl yürütüldüğünden bahsedildi. Biz şu anda ne yapıyoruz peki, bu olaylar oldu, ne yapıyoruz, sistemimizdeki şu andaki durumla ilgili kısa bilgi vermek isterim. Malumlarınız T.C. kimlik numarası kullanımı bu ülkede 2006'da başladı. 2006'da T.C. kimlik numarası başlayınca Millî Eğitim Bakanlığı 2007-2008 eğitim öğretim yılında e-okul sistemini geliştirdi. Şu andaki işleyişimiz şöyle: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünden biz bu sene ilköğretim 1'e başlayacak olanlar, 5 yaş, 4 yaş ve 3 yaş olup da ana sınıflarına gelecek çocuklar da dâhil olmak üzere bütün verileri alıyoruz. Bu çocukların yerleşim yerleri belli, T.C. kimlik numaralarıyla alıyoruz. İllerdeki, ilçelerdeki komisyonlar hangi mahalledeki çocukların, hangi okula gitmesi gerektiğini zaten önceden belirlemiş oluyor nüfus yoğunluğuna göre. Biz o gün tuşa bastığımız zaman temmuz ayının 1'inden itibaren bütün çocuklar kendi okullarıyla otomatik olarak o okulun e-sistemine dâhil oluyorlar. Bizim sistemimize girmiş bir çocuğun bundan sonra sistemden çıkması mümkün değildir; tekrar söylüyorum, çıkması mümkün değildir, silinemez o çocuk oradan, artık bizim takibimizdedir.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Girmesi nasıl oluyor?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ TUNCAY MORKOÇ – Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünden aldığımız...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Yaşa göre...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ TUNCAY MORKOÇ – Yaşa göre aldığımız, o çocukların hepsi...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – O konuda da bir düzeltme yapayım, kimlik sistemine biz 2003'te başladık ama kamuyla kimlik bilgilerini paylaşım sistemini 2006'da yaptık.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ TUNCAY MORKOÇ – Zorunlu olarak kullanımıyla ilgili kısmı... Evet, Sayın Başkanım, ondan bahsediyorum, hatta bir de geçiş süreci verdik.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – O hâlde bu yaş grubuna bu kız giriyordu.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Hayır, girmiştir o, onu cevaplayacak şimdi.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ TUNCAY MORKOÇ – 2003'te veya 2004'te kaydolması gereken bir çocuğumuz o.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Girmemiş oluyor, öyle mi?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ TUNCAY MORKOÇ – Tabii ki.

Tabii ki bu bir gerekçe olmaz ama şuraya gelmek istiyorum: “Şu anda ne yapıyoruz?”da bizim sistemimize kayıtlı olan bütün çocukları biz bire bir takip ediyoruz, okula almak görevi okul müdürünün görevidir. Bu konuda 222 sayılı Kanun çok net bir şekilde bütün çalışanların, sorumluların kimler olduğunu belirlemiştir. Bir, mülki amirler; iki, muhtarlar; üç, belli yerde zabıtalara ve okul müdürleri, müfettişler. Kanunun farklı yerlerinde bunlara vurgu yapılmıştır, sorumluluklarının neler olduğundan bahsedilmiştir, para cezalarına kadar gitmiştir çocuğunu okula göndermeyenlerle ilgili. Fakat okul müdürünün bunu takip edebilmesi çocuktan haberdar olabilmesine bağlı, muhtarlıklardan, başka yerlerden, ona bağlı. Şu anda öyle bir şey yok, artık haberdar olabiliyor çünkü çocuğun TC kimlik numarasını görüyor ve henüz okula gelmemiş bu çocuk... Buradan okullaşmaya geleceğiz...

FATMA KURTULAN (Mersin) – Yani “Biz bu çocuktan haberdar olamamışız.” diyorsunuz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ TUNCAY MORKOÇ – Tabii ki o dönemde okul müdürü olamamış yani sistemimizde öyle bir yetki yok.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Elektronik ortamda bilgi paylaşım sistemi 2006’da kurulduğu için bu çocuk da yaşı itibarıyla 2004’te girmiş sisteme.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ TUNCAY MORKOÇ – Evet yani o tarihte muhtemeldir ki bu bilememiş yani okul müdürü bunu tespit edememiş. Peki, şu anda ne yapıyoruz? Biz, bugün itibarıyla okullar tatil ama...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Başkanım, bir şeyi düzeltmek isterim. 2004’te bu sistem yoksa bile önceki verilerin de mevcut duruma uygun hâle getirilmesi gerekmiyor mu? Yani 2004 öncesindeki verilerin de, T.C. kimlikleriyle okula devam eden, okula gitmeyen, işte yaşları konumuyla bu verilerin tamamlanması gerekmiyor muydu?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ TUNCAY MORKOÇ – Maalesef. Sayın Vekilim, arşiv bilgileri var, önceki mezunların, hepimizin, sizlerin, bizlerin bu tür verileri orada kayıtlı efendim.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Peki, bu çocuk o zaman atlanamaz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ TUNCAY MORKOÇ – Ama 2007’den sonra kayıtlı yani.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Anlatamıyorum yani bu sistem...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Hayır, geriye doğru bir tarama yapılamaz mıydı diye...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Neden yapılmadı? Ya da 2016’da başladık, ondan öncekileri yok mu sayacağız? Bu sisteme girdiğimiz, bu yöntemi belirlediğimiz zaman geçmişteki verilerin de bu kayıt sistemine girmesi gerekmiyor mu? Bu çocuklar ne oluyor yani?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ TUNCAY MORKOÇ – Tamam, şöyle: Şu anda okul çağında olan...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Tarama yapmıyor musunuz yeni sisteme geçerken?

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Tarama yapılmamış demek ki.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ TUNCAY MORKOÇ – Şu anda okul çağında olan, zorunlu eğitim çağında olan her çocuk okula gelmiyorsa taramada, bizim sistemimizde kontrolümüzde.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Hayır, şimdi sayın milletvekilimiz şunu soruyor Sayın Genel Müdürüm: 2007’de geçtik ya biz sisteme, sistemdeki mevcut öğrencilerin geriye doğru sisteme girişi tarihi lise itibarıyla alırsak 90’lı yıllar filan olur, değil mi?

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Olmayanları...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Yani öyle bir şey yapılabilirdi demek istiyor.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ TUNCAY MORKOÇ – Tabii, doğru söylüyorsunuz efendim, lise zorunlu değildi o tarihlerde.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Yerinde bir soru ama yapılmamış, ihmal edilmiş.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Uygun hâle getirilmesi...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ TUNCAY MORKOÇ – Buradan şuraya geleceğim: Az önce okullaşmadan bahsedildi, burada bir yanlış okuma olduğunu çok bariz bir şekilde görüyoruz. O kitapçıya bakılırsa orada üç ayrı veri olduğu görülür: Bir, net okullaşma oranı; iki, brüt okullaşma oranı; üçüncüsü de yaşın okullaşma oranı.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Siz doğrularını söyleyin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ TUNCAY MORKOÇ – Net okullaşma oranı demek, ilkökul çağında olup veya -ilkökul 1 diyelim- 2016 doğumlu olup bugün ilkökul 1’de olan çocuklardır onlar. Bahsedilen rakam, yüzde 93 olan rakam budur. İlkokul çağında olup ilkökula gelendir ama bizim kayıt sistemimiz geçişkenliğe izin veren bir sistemdir. Bu ne demek? Bugün itibarıyla ilkökulda olması gerekirken ekim-kasım-aralık doğumlu olduğu için son üç ayda veli isteğiyle kaydını alıp okul öncesine götürülen 121 bin çocuk var. Bu ne demek? Bu rakamı okuduğunuz zaman 121 bin çocuğun okula gelmediği anlamına gelir ki o öyle değildir, o çocuk okula gidiyordu ama ana sınıfına gidiyordu. Aynı veriye bakarsak orada, ortaokulda yüzde 108 okullaşma görürüz yani 100 çocukta 108’i nasıl okula gidebilir, mümkün değil. Dolayısıyla, o geçişten kaynaklanmıştır. İlkokula erken başlamış olan çocuk bu sene ortaokuldur, ortaokul çağı değildir ama erken başlamıştır, dolayısıyla oranın okullaşmasını yükseltmiştir.

Bizim devamsız öğrencimiz asla 2,5 değildir yani bu, çok ciddi ve iddialı bir rakam. İlköğretim kurumlarında 1-8’inci sınıflarda toplamda 40 bin civarında devamsız gözükken çocuk vardır, okula gelmemiş; bunun hemen hemen yüzde 99’a yakını da yurt dışı temalıdır. Yani gidişlerde belki bir veri meselesi olabilir; İçişleri Bakanlığıyla görüşüyoruz. Pasaportla dışarı çıkan çocuğun kaydını alıp da bizim sistemimize yansıtamadığımız için bunu bulma şansımız da olmuyor; gidiyoruz, adreste yok. Dediğim gibi, bizim kayda düşen çocuğu okul müdürü mutlaka takip eder “Nerede?” diye ve hepsinin kayıtları vardır. “Gidildi, falanla görüşüldü.” diye raporu tutulur ve dosyasına konur “Bu çocuk bunun için okula gelmiyor.” Bir, tutuklu olabilir, yurt dışında olabilir, ağır hasta olabilir ve de işte hiç kimsenin bilmediği bir şey olabilir. Olabilir mi? Nüfusla bunları sürekli konuşuyoruz.

Adresi olmayanlar var mı? İnanılmaz, hiçbir adres kaydı olmayan çocuklarımız var, kiminle iletişime geçeceğimizi bilmiyoruz yani onu bir şekilde yakalamamız gerekiyor ama yok, öyle bir adres kaydı yok. Bunun rakamını sanırım arkadaşlar, İçişleri Bakanlığı yetkilileri verebilirler.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Kaç çocuk? Gerçekten bilmiyor musunuz adres kaydı olmayanları?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ TUNCAY MORKOÇ – Biz bilmiyoruz yani bizde, ilköğretimde çok az. Dediğim gibi, yurt dışı temalı, özellikle kaçaklar var, FETÖ’den gidenler var; bunlar az çok tespit edilebiliyor, hepsinin de kaydı var bizde yani “Bunlar, bu çocuklar nerede?” diye hepsinin kaydı var. Bırakın ilköğretimi, biz ana sınıflarında bile artık bunu yapıyoruz, 3 yaşa kadar geldik, bunların hepsinin okula alınmasıyla ilgili takiplerimizi yürütüyoruz burada. Bizdeki durum şimdilik bundan ibaret.

Bir ifade vardı “Kadın bürokrat yok.” diye. Temel Eğitim Genel Müdürlüğü, Millî Eğitim Bakanlığının öğrenci binası itibarıyla yaklaşık yüzde 70’ini oluşturur, 9 daire başkanımızın 4’ü kadındır.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Şu an hiç yok. Biz gözümüzün gördüğüne bakıyoruz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ TUNCAY MORKOÇ – Evet, haklısınız; konusu itibarıyla arkadaşlar başka görevlerde.

Bir de protokollerle ilgili, bizim hiçbir vakıfla protokolümüz yok Temel Eğitim olarak.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Sayın Genel Müdürüm, teşekkür ediyoruz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ TUNCAY MORKOÇ – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Şimdi Ortaöğretim Genel Müdürlüğümüz konuşacak.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkanım, ben bir şeyi merak ediyorum. Tarım işçilerinin çocuklarını nasıl takip ediyorsunuz? Okullu olmalarını nasıl sağlıyorsunuz, okula nasıl alıyorsunuz?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ TUNCAY MORKOÇ – Onlarla ilgili de ayrı bir mekanizmamız var; özellikle Jandarmayla bir protokolümüz, veri paylaşımımız var, Çalışma Bakanlığıyla bir veri paylaşımımız var. Bunlar Türkiye’nin sosyolojik bir gerçeği yani tarım topluluğu, aile oradan oraya... İki ay Adana’da yakaladığımız aileyi üçüncü ayda Ordu’da yakalayabiliyoruz. Dolayısıyla, aslında bir yerde onların peşinden konteyner sınıflarla gidiyoruz. Bizim sistemimizde onlar tanımlıdır, okullar bunları tanımlarlar, “mevsimlik tarım işçisi çocukları” diye tanımlıdır. Bunların nakillerinde hiçbir zorluk yoktur, istedikleri okula, istedikleri her yerde okula kaydederiz ve bunların bu şekilde eğitimlerini yapmaya çalışıyoruz.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Kaçırılan çocukları nasıl yapıyorsunuz?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ TUNCAY MORKOÇ – “Kaçırılan” derken anlamadım, bilmiyorum.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Dağa kaçırılıyor PKK tarafından -ne bileyim- şehirden kaçırılıyor, mesela onları biliyor musunuz? Kaç kişi, sisteminizde kayıtlı mı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ TUNCAY MORKOÇ – Yani bununla ilgili mutlaka, sistemimizde, okul raporlarında bunlar var.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Onlar çok mu mesela?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ TUNCAY MORKOÇ – Yoksa Teftiş gittiği zaman bu konuda soracak: “Niye bu çocuğu takip etmedin? Ne yaptın? Kiminle görüştün? Raporun nerede? Niye bu çocuk okula gelmiyor?” Hepsinin dosyalarda olması lazım, zorunlu bir durumdur efendim bizde bunlar.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Teşekkür ederim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ TUNCAY MORKOÇ – Rica ederim efendim.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Peki.

Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRÜ HALİL İBRAHİM TOPÇU – Sayın Başkanım, değerli üyelerim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Cağaloğlu’yla ilgili bir soru geldi. Cağaloğlu’yla ilgili olan süreç bitti, rapor sonuçlandırıldı; teklif var, değerlendireceğiz o teklifi.

Burada eğitim süreçleriyle ilgili Bakanlık olarak özellikle şöyle bir algı oluşuyor; tabii, bu münferit olayların basın üzerinden yansımaları sonucu belki bu algı oluşuyor: Sanki Bakanlık sadece olay olduğunda hareket ediyor ya da harekete geçiyor gibi; öyle değil, bizim periyodik, yıllık planlanmış, hatta uzun vadeli planlanmış ve hatta stratejik planlara yansımış eylemlerimiz var, tedbir maddelerimiz var. Gerek Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğümüz üzerinden rehberlik servisleri yönüyle gerekse diğer eğitim daireleri olarak birlikte hareket ederek öğrencilerimizin psikosağlamlıkları konusunda özellikle öğretmen ve yöneticilerimizin bu konudaki farkındalıklarını geliştirmeye yönelik çok sayıda eğitim sürecini yürütüyoruz. Hem ilgili Genel Müdürlük olarak hem de Bakanlık adına ortak yaptığımız eğitimler var; özellikle pansiyonda kalan yöneticilerimize, onların idarecilerine ve öğrencilerimize yönelik devamlı tekrar eden ve her yıl tekrarlanan eğitimlerimiz var akran zorbalığı, siber zorbalık ve benzeri zorbalıklara karşı özellikle çocuklarda hassasiyet geliştirmek, farkındalık oluşturma adına. Onun yanında, yine, disiplin yönüyle özellikle bu tür davranışlara yönelik tedbirler oluşturuluyor ama asıl önemli olan yaklaşımımız, bütüncül bir eğitim ekosistemi oluşturmaktır. Bu nedenle de önleyici disiplin süreçlerini özellikle sahada işletmeye çalışıyoruz. Dolayısıyla, dünyanın her tarafında yaşanan olayların zaman zaman bir iki üç vaka şeklinde basına çokça yansımalarının muhatabı olarak Bakanlıkta sanki devamlı bu tür olayların yaşandığı gibi bir algı oluşuyor. İstatistikler verildiğinde bunları göreceğiz zaten ama tek de olsa kabullenilemeyecek bir durum bu. Dolayısıyla, Bakanlık olarak hem teftiş yönüyle hem önleyici disiplin konusundaki rehberlikler yönüyle hem de yöneticilerimizdeki bu konudaki farkındalıkların ve algı düzeylerinin yükseltilmesi noktasında gerçekten ciddi çalışmalar oluşturuyoruz. Ama şuna inanıyoruz: Nihayetinde çocuklarımız 3 farklı ortamdan okula gelen bir süreci yaşıyorlar; aile var, çevre var, okul var. Sonuç itibarıyla, her şeyin Millî Eğitim Bakanlığından beklenmesi de bu anlamda çok adil bir bakış açısı oluşturmuyor. Her kurumun kendi üzerine düşen süreci yürütmesi gerekiyor ama en temelde ne var? İletişim var. Sonuçta dönüp dolaşıyoruz, iletişim -ailede iletişim, çevreyle iletişim ve okul içerisindeki iletişim- süreçlerini sağlıklı yürüttüğümüzde bu olayların oranının çok düştüğünü görüyoruz. Sonuç itibarıyla, yaşanmamasını temenni ediyoruz; inşallah bir daha da yaşanmaz bu tip olaylar.

Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Sayın Genel Müdürüm, teşekkür ediyoruz.

Millî Eğitim Bakanlığı yetkililerimize çok teşekkür ediyoruz zahmetleri, buradaki gayretleri için. Onlardan özellikle istediğimiz husus şu: Bu konudaki istatistikleri yıllara göre -mesela son on yıl- o bahsettiğiniz güzel uygulamaların da tesirlerini gösterecek şekilde Komisyonumuza tevdi ederseniz memnun oluruz.

Millî Eğitimci arkadaşlarımız salondan ayrılabilirler; kendilerine çok teşekkür ediyoruz geldikleri için. Sayın Bakanımıza da ayrıca teşekkür ediyoruz. Sizlere kolaylıklar diliyoruz, başarılar diliyoruz.

Arkadaşlar yerleşirken ben devletle ilgili mütalaamı biraz arz edeyim: Burada konuştuğumuz şey, Türkiye Cumhuriyeti devletinin münhasıran bir konudaki politikası, uygulaması, sonuçları. Karşı tarafta oturan arkadaşlarımız devletimizin yürütme kısmını temsil ediyor; sayın milletvekillerimiz, hangi siyasi partiden olursa olsun, devletimizin yasama kısmını temsil ediyor. Neticede, biz aynı devletin parçalarıyız yani burada konuşurken bize ait bir şey konuşuyoruz. İktidarda farklı bir partinin olması, devleti o partinin devleti yapmıyor; bu, böyledir, her yerde böyledir. Ve bizim, Türk milletinin, milletimizin alışkanlıkları, refleksleri bu konuda son derece gelişmiştir; hiçbir demokrat Avrupa ülkesi halkıyla kıyaslanmayacak, demokratik hissiyat duygusu gelişmiş bir milletimiz vardır yani o konuda. Burada konuşurken birbirimizi konuşuyoruz aslında.

Buyurun Sayın Genel Müdür Yardımcım.

Sadece siz mi sunum yapacaksınız, tek sunum?

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – Evet Başkanım.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Tamam.

2.- Emniyet Genel Müdür Yardımcısı Erhan Gülveren'in, konuya ilişkin mevzuat, Emniyet Genel Müdürlüğü olarak suçun önlenmesiyle ilgili projeler, faaliyetler ve çözüm önerileri hakkında sunumu

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri; Gazi Meclisimizin bu müstesna salonunda bize sunum yapma imkânı tanıdığınız için Bakanlığım adına şükranlarımı sunuyor, heyetim adına Komisyon Başkanımızı ve üyelerinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Teşekkür ediyoruz.

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – Sayın Başkanım, sunumumuzu Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı olarak, ortak Bakanlık sunumumuz olarak arz edeceğiz.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Çok güzel.

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – Sayın Başkanım, değerli üyeler; bizim İçişleri Bakanlığı olarak öncelikli hedefimiz, suç teşkil edebilecek her türlü olayın önlenmesinden evvel, önleyici hizmetlerin yerine getirilmesi; suçun önlenmesi ilk hedefimiz. Daha sonra, alınan her türlü tedbire rağmen, önleyici hizmetler alınmasına rağmen eğer suç teşkil ederse suça karışan şüphelilerin yakalanması, suç delillerinin ortaya çıkarılması ve hukuk dâhilinde de bu şahısların, şüphelilerin adli makamlara intikal ettirilmesi için elimizden gelen gayreti göstermekteyiz.

Sayın Başkanım, sunumdaki ilk yedi sekiz bölüm bilinenlerin tekrarı şeklinde olacak; mevzuatla ilgili bildiklerimizden bir kez daha, fazla da vaktinizi almamak açısından kısa kısa bahsetmek istiyorum.

Mevzuatımıza, Çocuk Koruma Kanunu'na göre, daha erken yaşta ergin olsa bile 18 yaşını doldurmamış kişilere “çocuk” diyoruz.

Kanunlarda “suç” olarak tanımlanan bir fiili işlediği iddiasıyla hakkında soruşturma veya kovuşturma yapılan ya da işlediği fiilden dolayı hakkında güvenlik tedbirine karar verilen kişiye ise “suça sürüklenen çocuk” deniyor.

Bedensel, zihinsel, ahlaki, sosyal ve duygusal gelişimi ile kişisel güvenliği tehlikede olan, ihmal veya istismar edilen ya da suç mağduru çocuğa “korunma ihtiyacı olan çocuk” diyoruz.

“İstismar” ise Dünya Sağlık Örgütü'nün 1999 yılında yayınladığı Cinsel Sömürü ve İstismar Raporu'nda “çocuğun sağlığını, fiziksel ve sosyal gelişimini olumsuz yönde etkileyen; bir yetişkin, toplum veya ülke tarafından, bilerek veya bilmeyerek yapılan davranışlar” olarak açıklanıyor.

“Cinsel istismar” ise bizim Türk Ceza Kanunu'muzda “15 yaşını tamamlamamış küçüğe yapılan her türlü cinsel davranış ile 15 yaşını tamamlamış ancak fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş ya da cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak çocuğa karşı yapılan her türlü cinsel davranış” olarak belirtiliyor.

Çocukların cinsel istismarında ise çocuğu cinsel yönden istismar eden kişi sekiz yıldan on beş yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılıyor. Cinsel istismarın sarkıntılık düzeyinde kalması hâlinde üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası veriliyor. Sarkıntılık düzeyinde kalmış suçun failinin çocuk olması hâlinde soruşturma ve kovuşturma yapılması mağdurun velisinin veya vasisinin şikâyetine bağlı.

Yine, Türk Ceza Kanunu'nun 103'üncü maddesinde "cinsel istismar" deyiminden "15 yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş olan çocuklara karşı gerçekleştirilen her türlü cinsel davranış; yine, diğer çocuklara karşı sadece cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak gerçekleştirilen cinsel davranışlar" anlaşılr.

Cinsel istismarın vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda on altı yıldan aşağı olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur. Eğer bu suç 1'den fazla kişi tarafından birlikte işlenirse; insanların toplu olarak bir arada yaşama zorunluluğunda bulunduğu ortamların sağladığı kolaylıklardan faydalanmak suretiyle işlenirse; üçüncü derece dâhil kan veya kayın hısımlığı ilişkisi içinde bulunan bir kişiye karşı ya da üvey baba, anne, üvey kardeş veya evlat edinenler tarafından işlenirse; vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, koruyucu aile veya sağlık hizmeti veren ya da koruma, bakım ve gözetim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından işlenirse; kamu görevinin veya hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuzu kötüye kullanarak işlenirse verilecek bu cezalar yarı oranında artırılıyor. Yine, cinsel istismarın (1)'inci fıkranın (a) bendindeki gibi çocuklara karşı cebir veya tehditle ya da (b) bendindeki gibi çocuklara karşı silah kullanmak suretiyle gerçekleştirilmesi hâlinde yukarıdaki fıkralara göre verilecek cezalar yarı oranda artırılıyor. Cinsel istismar için başvuru olan cebir ve şiddetin kasten yaralama suçunun ağır neticelere neden olması hâlinde ayrıca kasten yaralamadan farklı bir cezalandırma uygulanıyor. Suç konusu mağdurun bitkisel hayata girmesi veya ölümü hâlinde ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunuyor.

Reşit olmayanla cinsel ilişki konusu da Türk Ceza Kanunu'nun 104'üncü maddesinde belirtilmiş. Cebir, tehdit ve hile olmaksızın, 15 yaşını bitirmiş olan çocukla cinsel ilişkide bulunan kişi şikâyet üzerine iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır. Suçun mağdur ile arasında evlenme yasağı bulunan kişiler -ki bunlar anne, baba, kardeşler, amca, dayı, hala, teyze, evlatlık gibi usul ve fîrudan kişiler- tarafından işlenmesi hâlinde ise şikâyet aranmaksızın on yıldan on beş yıla kadar hapis cezasına hükmediliyor. Suçun evlat edineceği çocuğun evlat edinme öncesi bakımını üstlenen veya koruyucu aile ilişkisi çerçevesinde koruma, bakım ve gözetim yükümlülüğünde bulunan kişi tarafından işlenmesi hâlinde şikâyet aranmaksızın (2)'nci fıkra göre cezaya hükmolunur.

Reşit olmayanla cinsel ilişki, şikâyet şartına -mağdura- bağlanmış bir suçtur. Mağdurun 15 yaşını bitirmiş, 18 yaşını doldurmamış olması ve fiilin işlenmesinde cebir, tehdit ve hile olmaması gerekmektedir; aksi hâlde, cinsel istismar suçu oluşmayacaktır.

Cinsel tacizde bir kimseyi cinsel amaçlı olarak taciz eden kişi hakkında, mağdurun şikâyeti üzerine, üç ay iki yıla kadar hapis cezasına ve adli para cezasına; fiilin çocuğa karşı işlenmesi hâlinde altı aydan üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

Türk Dil Kurumu'nda taciz "tedirgin etme, rahatsız etme veya sıkıntı verme" şeklinde tanımlanmıştır.

Sayın Başkanım, değerli üyeler; bu kısa hatırlatmadan sonra, bizim Emniyet Genel Müdürlüğü olarak kapasitemiz nedir, bununla ilgili; bu suçun önlenmesiyle ilgili ya da suç sırasında yapmış olduğumuz projelerle, faaliyetlerle ilgili, müsaadenizle, kısa bilgiler vermek istiyorum.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – İçişleri Bakanlığı olarak diyeceğiz değil mi, Jandarmayı da katıyoruz?

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – Evet, İçişleri Bakanlığı olarak.

Bazı tablolarda böyle çakıştıramadığımız tabloları ayrı ayrı vereceğiz ama genelde sunumumuz hep İçişleri Bakanlığı olarak yapacağız Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, değerli üyeler; biz Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı olarak, çocukların huzur ve güven içerisinde yaşamlarını sürdürmelerini sağlamak amacıyla, çocuklarla ilgili iş ve işlemlerimizi 81 il düzeyinde, Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde birçok ilde şube müdürlüğü düzeyinde ve büro amirliklerinde; Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde ise aile içi şiddetle mücadele ve çocuk şube müdürlükleri ile çocuk ve kadın kısım amirlikleri olmak üzere toplam 19.211 polis ve asker olarak, jandarma personeli olarak hizmetimizi yerine getirmekteyiz.

Biz personelimizi, görevlendirmeden önce veya görevlendirdiğimiz sırada, görev yaparken değişik eğitimlere tabi tutmaktayız. Emniyet Genel Müdürlüğü olarak çocuk şubelerinde ya da bu ilgili birimlerde çalıştırılmadan evvel çocuk polisinin temel eğitimi, çocuk polisini eğitici yetiştirme kursu, çocuğun cinsel istismarının soruşturulması -ki bu özel soruşturma gerektiriyor- kayıp çocukların araştırılması ve soruşturulması, çocuklarla iletişim semineri, adli çocuk mevzuatı ve mukayyitlekle ilgili 2020, 2021 ve 2022 -daha evvelki yıllarda da verdik ama- yıllarında personelimizi bu anlamda eğitime aldık.

Jandarma Genel Komutanlığımızda da yine aynı amaçla çocuk suçları ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi, il jandarma komutanlığı kursu kapsamında verilen eğitim, ilçe jandarma komutanlığı kursu kapsamında -ki bunlar yönetici anlamında- verilen eğitim, karakol komutanlığı kursu kapsamında verilen eğitim, Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu Türkiye Temsilciliği tarafından icra edilen kolluk kuvveti eğitici eğitimi, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinde ders müfredatı kapsamında eğitimler vermiştir.

Yine, biz, Bakanlığımız olarak “ÇOGEP” dediğimiz Çocuk ve Gençler Sosyal Koruma ve Destek Programı altında çok ciddi ve çok güzel bir çalışma yapmaktayız. Çocuk ve Gençler Sosyal Koruma ve Destek Programı olarak adlandırdığımız ÇOGEP, çocuk ve gençlerin kişisel ve sosyal gelişmelerinin sağlanması ve topluma faydalı bireyler olarak yetişmelerine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. ÇOGEP kapsamında sosyal ve kültürel faaliyetler, eğitimi destekleyici faaliyetler, sportif faaliyetler, meslek edindirme faaliyetleri, vatandaşlık bilincinin geliştirilmesine yönelik faaliyetler ile bilgilendirme ve bilinçlendirme faaliyetleri düzenlemektedir.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Sayın Genel Müdürüm, çok özür dileyerek... “Suçla mücadelede karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri” diye bir bahsiniz var, oradan devam edelim lütfen.

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – Olur.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Çünkü diğer istatistikler bizim konumuzla doğrudan ilgili değil. Olay istatistiği verirsiniz ona bakarız, onu hazırlayabilirsiniz...

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – Şöyle ki sayın üyelerimizden birkaçı Millî Eğitim Bakanlığımıza “Ne yapıldı? Ne tür çalışmalar var?” anlamında...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Emniyet Genel Müdürlüğüne intikal eden bu tür olaylarla ilgili bir istatistiğiniz varsa, verebilirsiniz çok memnun oluruz Komisyon olarak.

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – İstatistik olarak değil “çalışmalar ve çözüm önerileri” olarak hazırlık yaptık ama talep olursa onları da hazırlayabiliriz.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Tamam “Sorunlar ve Çözüm Önerileri”nden devam edelim.

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – Peki.

Sayın Başkanım, suçla mücadelede karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri:

Milli Eğitim Bakanlığımızın sunumunda da bahsi olup bir üyemizin de belirttiği gibi, suçun mağdur veya yakınları tarafından gerek suçlanma gerek inanılmama veya dışlanma kaygısı, utanma, toplumsal tepki, tehdit, faili koruma ve farklı sebeplerden dolayı suçun gizlenebilme ihtimaline karşı önüne geçmek amacıyla ailelere yönelik bilgilendirme çalışmalarına ağırlık verilmesi. Yani, üyemizin de dediği gibi, acaba öğretmenler tarafından ya da veli tarafından ya da öğrenci tarafından ya da okulda işlenmese de farklı yerlerde işlense de bu yukarıda saydığım saiklerle bu suçun gizli kalmasının önlenmesine yönelik ailelerin, çocukların ve diğer kişilerin bilinçlendirilmesi.

Okullarda ailelere ve çocuklara seminerler verilmesi. Uzmanlar tarafından çocuğun istenmeyen fiziksel temaslara “hayır” diyebilmesini öğreten farkındalık çalışmalarının yapılması.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Bunları nasıl yapıyorsunuz? Eğiticiler okullara mı gidiyor?

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – Evet, bizim toplum destekli polislerimiz sayesinde, uyguladığımız projeler sayesinde, okullarda verilen seminerler sayesinde, okul görevlilerimiz sayesinde bu çocukların bu suçun nevinin ne olduğu, hangi davranışların suç kapsamına girdiği, bunlara karşı nasıl duyarlılıklar olabileceği ve bunlara karşı nerelere başvurabileceği şeklinde eğitimler yapıyoruz.

Sosyal medya platformlarının kolay ulaşılabilir olması nedeniyle çocukları sosyal medyanın olumsuz etkilerinden korumak amacıyla zararlı içeriklere erişimi zorlaştıracak tedbirlerin artırılması. Bizim Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığımız başta olmak üzere, yine, toplum destekli polislerimiz ve illerdeki diğer birimlerimizle çocuklarımızın bu siber zorbalıktan, ekran zorbalığından, diğer zorbalıklardan korunması amacıyla yapmış olduğumuz projeler var, okullarda bire bir konferanslarımız var, okul aile birlikleriyle yapmış olduğumuz çalışmalar var. Bu çalışmaların devam ettirilmesi ya da farklı kurumlar tarafından yerine getirilmesini amaçlıyoruz.

Veli, vasi üzerine kayıtlı olan mobil telefonların kayıt işlemleri sırasında çocuğun kullanacağını beyan edilmesi hâlinde çocukların yüksek yararı ilkesi gereği güvenli internet profilinin operatörler tarafından otomatik olarak tanımlanması. Özellikle çocuklara yönelik diziler, çizgi film, animasyon gibi yapıların zararlı içerikler açısından uzmanlarca incelendikten sonra yayınlanmasına izin verilmesi. RTÜK’le yapılabilecek bir protokolle bu olabilir.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Bu, sizin öneriniz, değil mi?

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – Evet, önerimiz.

Suçla maruz kalan çocukların ikincil örselenmesinin önüne geçilmesi ve travma yaşamaması için, meydana gelen olaylardan sonra mağdurların ÇİM’de ve adli görüşme odalarında -bazen gece, mesai bitiminden sonra ertesi güne sarkabiliyor- hiç böyle bekletilmeksizin hem suçun şeklinin ortaya çıkarılması hem de çocukların beklemeden kaynaklı mağduriyetinin de ortadan kalkması için yirmi dört saat esasına göre ÇİM merkezinde ve diğer merkezlerde ifadenin alınması. Yine, adli tıp incelemelerinin -suç mesai saatlerinin dışında meydana geldiği anda bazen görevli olamayabiliyor imkânlar dâhilinde- yirmi dört saat esasına göre yapılmasını, hem ÇİM’de ve adli soruşturma odalarındaki ifadelerin alınması hem de adli tıp raporlarının çocuklar hiç beklemeden, acısını çok da fazla yaşamadan anında yapılmasının faydalı olacağını değerlendiriyoruz.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Bu konuda Adalet Bakanlığıyla bir temasınız veya görüş alışverişiniz oluyor mu? Her iki husus da Adalet Bakanlığını ilgilendiriyor, değil mi?

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – Zaman zaman oluyor Sayın Başkanım.

Çocuğun cinsel istismarı başta olmak üzere, cinsel suçlar kapsamında, toplumda infial uyandıran sansasyonel olayların, özellikle suç mağdurları ve ailelerinin tekrar aynı travmaya maruz kalmaması için basın ve sosyal medya platformları üzerinden yapılan haberlerin RTÜK’le iş birliği hâlinde etik ilkelerinin belirlenmesinin faydalı olacağını değerlendiriyoruz. Yani çocuğun yaşadığı birtakım olayların sosyal medyada ya da görsel medyada, yazılı medyada, farklı ortamlarda defalarca dile getirilmesi ya da farklı anlamlandırılarak dile getirilmesi çocuğa ya da ailesine farklı travmalar yaşatabiliyor. Belki etik ilkelerle ortak noktada buluşularak RTÜK’ün önderliğinde özellikle çocukların, küçük yaştaki çocukların maruz kaldığı suçlarla ilgili bu çalışmaların yapılmasının faydalı olacağını değerlendiriyoruz.

Arz ederim Sayın Başkanım, bizim sunumumuz bu kadar.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Teşekkür ediyorum.

Teklifleriniz bana bir şey düşündürdü, çok manidar; “Bize gelmeden tedbir alın.” diyorsunuz diğer kurumlara. Kolluk kuvvetleri son çare artık, oraya geldiğinde iş olmuş oluyor.

Teşekkür ederim, çok yerinde çözüm önerileriniz var.

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – Şöyle Başkanım: Biz aslında direkt diğer kurumlara söylemiyoruz. Biz -sunumda geçtiğimiz şeylerle- mesela ÇOGEP projesiyle, Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığımızın projeleriyle, toplum destekli polislik projeleriyle aslında suç oluşmadan evvel bir şeyler yapmaya çalışıyoruz yani çocukları bilgilendirmeye çalışıyoruz, ailelerini bilgilendirmeye çalışıyoruz, çocuk aile birliklerine ulaşmaya çalışıyoruz. Şimdi, yine, Millî Eğitim Bakanlığımızla yapmış olduğumuz protokol sonucunda böyle ihtiyaç olan okullara öğrenci olduğu zamanlarda bire bir sürekli polis görevlendiriyoruz ya da okullara temsilci görevlendiriyoruz, şu okul müdürüyle, şu öğretmenle çocuk şube müdürlüklerimizi görevde bire bir etiketliyoruz, ilişkilendiriyoruz ya da ekip bulunduruyoruz. Yani hem suç işlendiğinde ulaşılabilirlik kolay olsun, çocuk herhangi bir şeye maruz kaldığında hemen görebileceği bir polis olsun “Polis ağabey, polis amca, işte şu...” desin ya da suç oluşmasa da gidip ona bir şey sorsun. Belki çocuğumuz neyin, ne kadar suç olduğunu bilmeyebilir, o kavram kargaşası olabilir. Yani ne kadar çok ulaşabilirsek, suç oluşmadan ne kadar evvel önleyebilirsek biz onun gereklerini yerine getirmeye çalışıyoruz ama tabii, işlendikten sonra da adli görevimiz devreye giriyor.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Merak ettiğim için soruyorum: Polis Vazife Kanunu ve Jandarma Kanunu’nda polisin ve jandarmanın şüphe üzerine müdahale yetkisi var mı yoksa şikâyeteye bağlı mı?

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – Suçun nevine göre değişiyor.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Çocuk istismarı. Yani, herhangi bir yerde karşılaştı, şüphelendi, kuşkulandı; müdahale yetkisi var mı?

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – Tabii, yasaya göre var.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Evet, peki.

Arkadaşlar, İçişleri Bakanlığımıza soru sormak isteyen...

Halil Bey, buyurun.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Başkanım, çok teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdürüm, Komisyonumuzun kurulduğu günden bugüne kadar yapılan sunumlar içerisinde büyük bir keyifle izlediğimiz ve çok faydalı gördüğümüz bir sunum yaptınız. Özellikle tavsiye niteliğindeki şu söylemleriniz çok dikkate değer, kayda değer; raporda bunların yer alması gerektiğini düşündüğüm için özellikle altını çizmek istiyorum.

Şimdi, bir şeyi merak ediyorum: Burada, Emniyet görevlilerinin farkındalık eğitimi vermesi çok önemli bir şey ve bu eğitimin hani daha çok aileye Millî Eğitimde, okullarda verilmesinin daha değerli olduğunu hani sivil olduğu için düşünüyorum. Şimdi, çocuk istismar suçunu işleyen kişi ya da erişkin de olabilir... Esasında şöyle bir kanaati sizinle paylaşsam yerinde bulur musunuz? Çocuğa kendisini cinsel istismardan kurtarmak için ne yapması gerektiği konusunda eğitim veriliyor ya, bu cinsel istismar suçunu işleyen kişinin alacağı cezaı da bilmesi... Örneğin, on altı yıldan başlıyor, sekiz yıldan başlıyor. Hatta bu konuda biz daha ileriye gidip mesela cinsel istismar suçunu işleyen kişinin, erişkinin hadım gibi bir cezaıla karşı karşıya kalmasının ben yerinde olacağını düşünüyorum. Zira, böyle bir suçta, böyle bir cezaıla muhatap olan erişkin veya sanık, böyle bir konuda suç işleme noktasında da ciddi bir tereddüt yaşar. Yoksa hani, az evvel de ifade ettim, herkesin başına bir müfettiş, öğretmen, anne-baba koyamazsınız yani. Şimdi, arkadaşlar az önce millî eğitim yok, bilmem polis filan da... Adam evde istismar ediyor, evde ne yapacaksın ki? İstismar olduktan sonra siz haber alıyorsunuz, bir şey yapamazsınız yani. Bunun çok sayıda örneğini görüyoruz. Bu konuda Türk Ceza Kanunu'ndaki bu cezaların caydırıcı olduğuna siz inanıyor musunuz?

İki, mesela hadım noktasında bilmiyorum ileride bir şey olur ama ben esasında bu konuda daha ileri cezaların verilmesi gerektiğine de inanıyorum. Çünkü çocuk korumasız, korunmaya muhtaç yani çocuk... Çocuk ya işte, başka bir şey demeye gerek yok yani. Bu konuda işin esası, merak ediyorum siz ne diyeceksiniz?

Teşekkür ediyorum şimdilik.

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – Cevap vereyim mi?

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Yok, soruların hepsini alalım Sayın Genel Müdürüm, öyle. Siz not alın.

Fatma Hanım, buyurun.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Teşekkürler.

Öncelikle, bu vakalar için “Geçmişte de vardı, her yerde var, olmaya da devam edecek.” gibi yaklaşımları ben kendi adıma doğru görmediğimi, bunu böyle masum gösteriliyor demiyorum ama “Çok sıradan vakalar ve önüne geçilemez, insan doğasında vardır taciz, tecavüz. Dolayısıyla bunlar yaşanır.” gibi bir yaklaşımın çok sorunlu bir yaklaşım olduğunu bir komisyon üyesi olarak... Böyle yaklaşmak sıkıntılı.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Çocuğu dağa kaçırıyor, tecavüz ediyor, nasıl engelleyeceksiniz bunu?

FATMA KURTULAN (Mersin) – Ben birkaç soru sormak istiyorum. H.K.G. 2020 yılında yargıya başvurduğunda sizler, İçişleri Bakanlığı, durumdan haberdar oldunuz yargıya intikal edince. İçişleri Bakanlığı, H.K.G. ye dair 2020 yılından bu yana ne yapmıştır?

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Kim? Kimi dediniz, ben anlamadım.

FATMA KURTULAN (Mersin) – H.K.G.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – H.K.G. 6 yaşındaki çocuğun adı.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Ben de PKK diyorsunuz zannettim de ondan...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Öyle düşününce sürekli öyle oluyor.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Allah'ım, Allah'ım, sabır ver Allah'ım!

Neyse Halil Bey, biz üzüm yiyelim, bağcıyla hiç uğraşmayalım, işimizi görelim.

İçişleri Bakanlığı, Hiranur Vakfının faaliyetlerini izlemekte midir? Bununla ilgili bir bilgi isteriz mümkünse. Hiranur Vakfıyla ilgili İçişleri Bakanlığının elinde hangi hak ihlallerine yönelik bulgular bulunmaktadır?

Yine, Hiranur Vakfına yönelik başka istismar şikâyetleri bulunmakta mıdır? Vakıf yöneticisinin kendi çocuğu olan H.K.G.yi istismara maruz bırakmasının vakfın üyelerine örnek teşkil edeceğinden hareketle yani 6 yaşında kız çocuğunu evlendiren o cemaatin önde geleninin, diğerlerine emsal teşkil edeceğini ya da diğerlerini teşvik edici olabileceğini düşünerek bu konuda bir inceleme başlatmış mıdır, tedbir almış mıdır İçişleri Bakanlığı? Bu konuda buna yönelik bulgular mevcut mudur sizde?

Türkiye’deki dinî vakıf ve yapılanmalarla ilgili inceleme aşamasında olan kaç istismar vakası bulunmaktadır? Türkiye’deki dinî vakıf ve yapılanmalarla ilgili inceleme aşaması tamamlanmış olup yargıya intikal eden kaç istismar vakası bulunmaktadır diye sormak isterim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Candan Hanım, buyurun.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Evet, teşekkür ediyorum ben de.

Şimdi, ben de özellikle tabii, bu çocuk şube müdürlükleriyle beraber 81 vilayette bununla ilgili gerçekten çalışmaların yürütüldüğünü biliyorum ama maalesef ÇİM’ler arzu edilen seviyeye hâlâ ulaşamadı, 22 ilimizde şu an ÇİM yok. Dolayısıyla sorumluluk biraz size düşüyor, birimlere düşüyor. Çocuk polisi tarafından çocuk alınıyor ama tabii, ilgili uzman kişilerle beraber ifadesi alınıyor; bu önemli. Burada özellikle yaşanan sıkıntılar ne? Hani, buradaki işleyiş... ÇİM’in olmadığı illerde de sıkıntılarımız var mı? Yani işte, sosyal hizmet uzmanı olsun, pedagog olsun, çocuk psikoloğu olsun, rakamlarımız nedir? Özellikle bu 22 ille ilgili sorunlar ne?

Siz de ifade ettiniz “Önemli olan önlemek, suç oluşuktan sonra biz anca bu kadarını yapabiliyoruz.” dediniz ama bütün sunumlardan anladığımız şu: Suç öncesi ve sonrası için bir iletişim problemimiz var, bir koordinasyon problemimiz var. Bununla ilgili yapılan şeyler var mı bu son süreçle ilgili özellikle? Ve son beş yılda bu sözde vakıflarla ilgili, işte, cemaatlerle ilgili size başvuru yapılan sayı nedir? Biraz önceki sunumda sorduk, kaçak yurtlarla ilgili nedir? Bu bahsi geçirilen Hiranur Vakfıyla ilgili olay gerçekleşti, yargıya intikal ettikten sonraki süreç nedir? Ve şu çok önemli: Suç failiyle soruşturma başladıktan sonra bir izleme sistemimiz var mı? Yani hani, devreye giren bir izleme sistemi var mı? Nasıl takip ediyoruz, o önemli. Ya, ben de bir Komisyon üyesi olarak ve aslında birçok tartışmayı, Meclisin, Parlamentonun ve komisyonlarımızın tükettiği bir tartışmayı tekrar tekrar dile getirmenin çok anlamlı olduğunu düşünmüyorum ve gerçekten sorunun aciliyetine ve önemine, hassasiyetine de gölge düşürdüğünü düşünüyorum.

Bakın, bizim kâğıt üzerinde kalan, uyguladığımız sözleşmelerimiz var, yasalarımız var, kanunlarımız var. Biz bu yasaları, bu cezaları uygulayabilseydik, şeffaf bir şekilde sorunla yüzleşebilseydik zaten bugün bu Komisyonu kuruyor ve bunları konuşmuyor olurduk. Elbette yani dünden bugüne ortaya çıkan durumlar değil bunlar, bunlar hep vardı; oluyor, maalesef oluyor. E, sadece Türkiye’de mi görülüyor? Elbette sadece Türkiye’de görülüyor, dünyada da görülüyor, her yerde olan olaylar ama bizde olmayan şu: Biz samimiyetle, şeffaf bir şekilde sorunla yüzleşmiyoruz. Maalesef bazı kaygılarla, bazı yargılarla, aman, üstünü örtmeye çalışıyoruz, şeffaf bir şekilde ortaya dökmüyoruz, yüzleşmiyoruz; sorun burada. Sorun bu olduğu için zaten bugün bunları tekrar tekrar konuşuyoruz. Bakın, hâlâ her komisyon toplantısında ifade ediyoruz. “Aman, geçmiş komisyonumuz gibi olmasın.” diyoruz. “Aman, geçmişte yaptığınız yanlışları yapmayalım.” diyoruz. Niye? Çünkü yüzleşmedik yani yeterince yüzleşemedik, sorunların köküne kaynağına inemedik. E, münferide yakın, işte, ne olacak,

cezarları arttıralım dedik, yok işte, şunu yapalım, hadım edelim, idam edelim, dönüp dönüp bunların konuşulması bence sorunu başka bir yere taşıyor ve öneminden, hassasiyetinden de uzaklaştırıyor, kaynağından da uzaklaştırıyor diye düşünüyorum. Hani bu tartışmalara girmeden sorununuzun kaynağına inip bir an önce çözüme ulaşmamız gerektiğini de tekrar ifade ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Filiz Hanım, buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bazılarını dinledim, o yüzden tekrara düşmemek için Fatma Hanım ile Candan Hanım'ın sorduğu bazı soruları tekrarlamayacağım.

Şimdi, 2022 yılı için hastanelere kaç istismar işlemi bildirildi, bunların kaç davaya dönüştü? Bildirim yükümlülüğü konusunda gereği yapıldı mı? İstismar bildirim hakkında en çok hangi kanallar uygulandı, 183 mü arandı, karakola gidip şikâyet mi edildi, savcılığa mı çıkıldı, CİMER'e mi yazıldı? Bu kanallardan hangisi daha ulaşılabilir ve daha etkin hâle getirilebilir, Bakanlığın bu yönde bir çalışması var mı? Kaçak yurtlar vesaire soruldu.

Şimdi, hukuk sistemi ceza odaklı olduğu için genelde faili cezalandırıyor. Peki, istismara uğrayan çocuk ve ailesi ne tür imkânlardan faydalaniyor? Tabii, biraz Sağlık Bakanlığının devreye girmesi gereken şeyler bunlar ama hani, uzun terapiler, ikamet değiştirme talebi ve desteği gibi bazıları da size bağlı. İlgili sivil toplum kuruluşlarıyla biz iletişime geçip onların da sizlere sormak istediği soruları sorma şansımız olduğunu iletiyoruz çünkü onların maalesef Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'na göre de pek fazla cevap alma şansları olmuyor. Şimdi, iletişime geçtiğimiz çoğu kurum, her kurumun kendi kaydını tutması gerektiğini bildiğini ama teftiş sırasında tutulmayan bilgilerin çok fazla olduğunu ve bunların bir sistemde toparlanmadığını dile getiriyor. Kuruluşlar veri kaydının tutulduğu, istatistik oluşturmaya yarayacak veri kayıtlarının tutulduğu bir sistem olmadığından şikâyetçi. Çocuk istismarı konusunda istatistiksel veriler toplamaya yarayacak bir sistemimiz hâlihazırda var mı, yoksa, neden kurulmuyor?

Bir önceki komisyonda -bu elimizdeki rapor yine inceledik, geldik- 2016'da, aslında ondan daha dar bir sunum yaptığınızı ifade ediyor danışman arkadaşlar. Orada suçla mücadele kapsamında -2016'da yani- giderilmesi gereken sorunlar olarak suçun mağdur ya da yakınları tarafından gizlenmesi, suç öncesi ya da sonrası sorumluluğu bulunan kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonun istenilen düzeyde olmaması, çocuklarla düzenli temas içerisinde bulunan meslek mensuplarının eğitime veya tahkikatını zorunlu kılan mevzuatın bulunmaması, çocukların zamanlarının büyük bölümünü geçirdiği kurumlarda sosyal hizmet uzmanlarının sayısal anlamda eksik olması, hakkında soruşturma veya kovuşturma yapılan ya da hüküm almış kişilerin izlenmesine olanak sağlayan mevzuatın bulunmaması olarak sıralanmış. 2016'dan bu yana bunlardan hangi sorunlar nasıl giderildi? Yine, tabii, size de soruyorum, bizim eksik kaldığımız, yasamanın yapması gereken şeyler varsa lütfen bunları da iletin ki biz de bu anlamda en azından Komisyondan bir hayırlı iş çıkaralım.

Bir önceki komisyonda okullarda kurulması gereken sosyal hizmet danışmanlık merkezlerinden bahsetmişsiniz, 2016 yılından beri kaç okulda ve kaç ilde bu sosyal hizmet danışmanlık merkezleri kuruldu? Daha önceki komisyondaki sunumlarda sürekli güvenli internet vurgusu yapılmış; çocukların korunması için aile ve okullar, internet kafeler ve koruyucu önleyici tedbirler anlatılmıştı. Peki, derin internette satılan çocuklar hakkında hangi çalışmalar yürütülüyor? Siber suçlarla mücadele kapsamında özellikle göçmen, vasisiz çocukların, Ezidi kız çocukların ve kadınların internetten satılması konusunda nasıl tedbirler alınmış ve uygulamaya konulmuştur ki bizzat birçok önerge verdim, Ankara'da da aslında

İŞİD'in kaçırdığı, bodrumlarda sakladığı vesaire kadın ve kız çocuklarına denk geldik kripto paralarla kurtulan. Şimdiye kadar kaç çocuğun veya kadının derin internetten satıldığı hakkında herhangi bir veri tutuluyor mu?

Teşekkür ederim.

Ha, bir de Millî Eğitim Bakanlığı sunumunda sormuştum, Nesin Vakfıyla ilgili olarak da gerçekten...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Arkadaşlar bu salondaydılar o anda.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Soru olarak not aldılar mı?

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – Evet, evet.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Aldınız mı? Tamam o zaman.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Murat Bey, buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) – Teşekkür ederim.

Tabii, tekrara düşmemek için ben de diğer arkadaşların sorularına birkaç ek ve altını çizme yapmak istiyorum.

Şimdi, somut bir olay var, söz konusu bir vakıf var ve bu vakıfta hiçbirimizin kabul etmediği bir cinsel istismar, sistematik bir cinsel istismar yaşanmış. Bu vakfın denetlenmesi görevi bir yönüyle de İçişleri Bakanlığının bir görevi. Dolayısıyla hem bu vakıfla ilgili bilgileri ne yaptığınızı ve ne yapmadığınızı, yapılmadıysa niye yapılmadığını, zafiyetin nerede olduğunu ve zafiyetin giderilmesi için ne yapılması gerektiğini sizlerden duymak isteriz. Bunun ötesinde, bu somut olaydan hareket ederek, ülkemizde cinsel istismarın bir fotoğrafını çekmek zorundayız, bir röntgen filmini çekmek zorundayız, bu veriler de sizde var. Cinsel istismar oranları nelerdir, bunların yargıya taşınma oranı nedir? Söz konusu davalarla ilgili istatistikler nelerdir? Ve özellikle de bu olaylar nerelerde yaşanmaktadır? Çünkü dönüyoruz dolaşıyoruz, bunun önlenmesi aşamasına geliyoruz. Önemli olan önlenmesi ise bataklığın neresi olduğunu rakamlarımızın bize söylemesi gerekir. Siz bunu mutlaka biliyorsunuzdur, biliyor olmanız gerekir. O hâlde bunu Komisyonumuzla paylaşmanız gerekir ki biz de nasıl yol alacağımızı bilelim. Bataklıklar neresi? Vakıflar mı, başka yerler mi, yurtlar mı, denetimsiz yerler mi, eksik denetlenen yerler mi, nereler? Ne seviyedeyiz? Bu resmi görmemiz lazım ve bu resim üzerinden de hareket etmemiz lazım. Burada ben her defasında söz aldığımda İçişleri Bakanlığına şunu soruyorum: Bizden ne bekliyorsunuz? İlk defa İçişleri Bakanlığından bir şey geldi ama o da kusura bakmayın, RTÜK'e söyleyelim de etik ilkeler belirlensin, bu bilgiler...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Yo, yo, güzel tavsiyeler geldi Murat Bey, hakkını yemeyelim arkadaşların.

MURAT EMİR (Ankara) – Peki, haklarını yemeyelim Değerli bürokratlarımızın ama bakın, zaten bizim şu andaki meri kanunlarımıza göre Kişisel Verilerin Korunması Kanunu var, bu tip olaylarda gizlilik esasları var, basın bu konuda zaten mevcut kanunları, etik ilkeleri zaten var, RTÜK zaten basının üzerinde Demokles'in kılıcı gibi sallanıyor. Bu öneriyi getirirken şuna da dikkat eder misiniz: Aslında bu sorunun varlığını ve büyüklüğünü toplumdan gizlediğimiz zaman da bir yönüyle bu olayların, yeni olayların yaşanmasına yol açmış, ön açmış olmuyor muyuz? Dolayısıyla elbette ki söz konusu kişinin ilgililerinin, kişisel olarak sosyal medyada ve medyada afişe edilmesi elbette ki kabul edilemez ama bunun ötesinde, bu olayların varlığının hiç öyle yüksünmeden, gocunmadan açıkça

ortaya konması, ağırlığının, seviyesinin ortaya konması ve bunun üzerinden yol alınması çok önemlidir diye düşünüyorum. Dolayısıyla daha fazla sansür değil ama kişisel verilerin korunması kaydıyla daha çok açıklık olması gerektiğini kayda geçirmek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Ben arkadaşlardan önce bir hususu arz edeyim. Bu tür istatistiklerin hangisinin yayınlanıp hangisinin yayınlanmayacağını mevzuat belirler yani o konuda arkadaşların önceden çalışma usulleri teşkilat kanunlarında yazılıdır, onlar vardır, mümkün olanlarını bizimle paylaşırsınız.

Suzan Hanım, buyurun.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Evet, ben de tekrara mahal vermemek...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Belki daha çoğunu paylaşacaklar Başkan, bırakın ne istiyorlarsa paylaşsınlar, neden set vuruyorsunuz?

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Yok, hayır.

Özür diliyorum Suzan Hanım.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Estağfurullah.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Şunu arz etmek istiyorum: Konuşurken bunu birkaç defa ikaz ettim, sizleri ikaz etmek istemiyorum ben, utaniyorum ondan yani haddim değil hiçbir milletvekili arkadaşımı ikaz etmek. Burada soru soracağız. Bu konuda bir seminer vermeyeceğiz. Yani bu konuda birçok şey konuşabiliriz ama ilerleyelim diye söylüyorum. Devlet yazılı metinlerle ilerler. Buradaki arkadaşlarımızın -ben onların içinden geliyorum- hiçbirisinin bu konuda ne düşündüğü söz konusu değildir, kanunların bunlara verdiği görev ve o görevlerin yapılandırması esas olan, burada politikayı Meclis belirler. Burada konuştuğumuz arkadaşlarımızın, milletvekillerimizin çok güzel temennileri oluyor. Bu temennilerin tamamının muhatabı Meclis veya Cumhurbaşkanlığı -sistem itibarıyla söylüyorum Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olduğu için- o arkadaşlarımız değil; ya, o açıdan diyorum. Ancak onlar ellerindeki bilgileri... Murat Bey çok güzel bir şey dedi, onu bütün bakanlıklarımızdan aynı şekilde isteyeceğiz, bu tür olaylar nerelerde daha çok oluyor onu bilmemiz lazım. Yani siz bize tabloyu tam net yansıtacaksınız, tablodan çıkarılacak dersler, tablo üzerine yorum, tablo üzerine fikir yürütmek bizim işimiz, arkadaşlarımızın işi değil. O açıdan onları korumak adına çok özür diliyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Yok, biz fikir sormadık zaten, soru sorduk.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Evet, buyurun Suzan Hanım.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Tekrar olsun istemiyorum ama bir şeyin üzerinden tekrar geçmek gerektiğini düşünüyorum. Bu veri toplama, istatistikler konusunda kurumlar arasındaki iletişimsizlik aslında olayın sebebinin ve -biraz önce Murat Vekilimin söylediği gibi- nerede konuşulduğının, nerede toplandığının, hangi coğrafik yapıya, hangi sınıfa, hangi yaşa, hangi aile koşullarına bağlı olduğunu ve bunların nerelerde, neye göre farklı çözümler yaratılması gerektiği hususunu tabii ki ortaya koyamıyor. Sayın Başkan ve sunumdaki değerli arkadaşlarım; işin başı şu: Veri, istatistik, sebep, gelişme ve sonuç kısmını iyi değerlendirmek. Bu bakımdan, bunların hangi çocuklara karşı işlendiği konusu da önemli; kız çocuğu, erkek çocuğu, efendim, sığınmacı yani bunların ayrı ayrı istatistiklerinin tutulması, bu konuda demografik yapının değerlendirilmesi çok önemli.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Evet, çok doğru.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Yani risklerin görünür kılınması her şeyden önce ama şöyle bir şey var: Uluslararası sözleşmelere önemle dikkat çekiyorum. Uluslararası sözleşmeler ve... Sivil toplum örgütlerinin bu konuyla ilgili olan birimleri akademik çalışmalarla bir arada yani bunlarla iletişim kuruyorlar mı? Sivil toplum örgütlerinin verilerine, değerlendirmelerine dikkat çekiyorlar mı?

Zaman zaman birtakım paneller, toplantılar, aileyle iş birliği yapıldığını söylüyorlar ama bu kurumlarla iş birliği içerisinde mi İçişleri Bakanlığımız; bunu da çok merak ediyorum

Sonra, Canan Vekilimin söylediği gibi, 22 ilde çocuk izlem merkezi yok. Bunlar nereye başvuracaklar gerçekten? Burada çözüm önerilerine...

Ayrıca 2002’de 4.592 çocuğun cinsel istismarı davası açılmış. Bu, 2020 yılında tam 4 katına, 20 bin gibi bir rakama çıkmış. Bu kadar istatistik... Yani bu kadar tedbir, önlem alınmasına, işte, gerekli titizliğin bu kadar gösterilmesine rağmen İçişleri Bakanlığı bu konudaki artışın sebebinin ne olarak tespit etmiş yani neden böyle bir artış var? Sürekli bir artış hâlindeyiz, 4 katına çıkmış ve bunların yüzde 90’ı kız çocuğu.

Özellikle sığınmacılar noktasında -bölge olan Hatay’da- en fazla çocuk istismarı Hatay bölgesinde olmuş bugüne kadar. Neredeyse 408 çocuk, 2014 ile 2017 arasında, üç yıl içerisinde 408 çocuk istismara uğramış; diğer kentlerimizde de bu oldukça fazla. Erkek çocuklarına ve kız çocuklarına yapılan istismar neredeyse yüzlerce kat artmış. Erkek çocuklarında 350, kız çocuklarında 750 gibi rakamlar veriliyor. Bu istatistiklerden haberleri var mı?

Ayrıca, burada da biraz önce söylediğiniz şey acı bir tablo; bu Lanzarote Sözleşmesi uluslararası bir sözleşmesidir ve uluslararası sözleşmelerimiz neredeyse Anayasa hükmünde; bunlara uyulmamasının ya da bunlarda yapılan tespitlerin yerine getirilmemesinin bir müeyyidesi var mı? Yani kimlere, ne gibi meyveler uygulanıyor; bunu da bilmek isteriz. Ayrıca biraz önce söylediği gibi “bize gelinceye kadar” kısmı çok acıdır. Size gelinceye kadar ne tür eksiklik varsa kurumlar arasında bu iletişimi sizin, her birinizin sağlaması gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Fazıl Bey...

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Pardon, özür dilerim Fazıl Bey.

Özür dilerim Başkanım, çok özür diliyorum her ikinizden.

Bir şey daha söylemek isterim: Bu Hiranur’un geçtiğimiz pazartesi günü duruşması vardı, ilk duruşmasına gittik. Hem araştırma komisyonu üyesiyim hem KEFEK üyesiyim hem bir milletvekiliyim ve bir kadın milletvekiliyim; bu şeyde çok zor zorlandık, hakikaten çok kötü şeyler gördük ama bir tabloyu anlatmadan geçemeyeceğim. Adliye binasına girerken bir yoldan geçtik. İki kaldırımda da bu vakfın üyeleri, vakfa dâhil olan kişiler iki kaldırıma görünmeyecek kadar kaplanmışlardı. Yürüyorlar ve sloganlar atıyorlardı. Sloganlarından bir tanesi: “Azgın azınlığa teslim etme.” “Azgın azınlık” kime karşı söylenmişti?

Çok önemli bir şey daha: Cinsel istismarın bu şekilde, halk nazarında normalleşmesini sağlamak ya da bu istismardan... Mahkemeye bağıyorlardı: “Yargıla ama mahkûm etme.” Burada İçişleri Bakanlığı ne yaptı? Yani halkın bir kısmını gerçekten “azgın azınlık” diye simgeleyen ve bir kısmını hedef gösteren ve neredeyse cinsel istismarı olağanlaştıran bir eylem gerçekleşti; ben orada bunu önleyici hiçbir tedbir görmedim. Neden bu önlenmedi? Onlarca bir mahsuru yok muydu; gerçekten İçişleri Bakanlığının bunu da cevaplamasını isterim.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; teşekkür ediyorum öncelikle.

Şimdi, herhâlde, önümüzdeki süreçte aileler çocuklarına isim verirken büyük bir ihtimalle “Hira” ismini veya “Hiranur” ismini vermeyecekler. Hatırlar mısınız “Ergenekon” diye sembol bir isim vardı, şu anda Ergenekon farklı bir yaftayla çok olumsuz bir algı oluşturuyor artık. Böyle bir vakfa “Hiranur Vakfı” ismi verilmiş. “Hira” ismi karalandı, Hira kutsal bir mekân.

Şimdi, orada, İstanbul’da -ve demin Suzan Vekilimin bahsettiği şey-şöyle bir paylaşım yapılmış: “Bilmem ne -ismini vermeyeceğim- hocamıza sahip çıkıyoruz, zulme karşı omuz omuza. Küffar küffarlığını yaparken Müslümanların ona karşı sessiz kalması yakışmaz.” Küffar da burada suçu ve suçluyu övme, değil mi Sayın Genel Müdürüm, suçu ve suçluyu övme? Ve bunu orada bağırıyorlardı, bu sloganlar...

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Suç mudur suçluyu övmek?

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Efendim?

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Suçu övmek suç mudur acaba, sormak lazım.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Yani bilmiyorum onu. Orada İçişleri Bakanlığının yetkilileri, Emniyet Genel Müdürlüğünün temsilcileri var.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Tecavüzcüyü savunma vardı orada, suçu övme vardı.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Aynen, suçu övüyor, benim kastettiğim de o zaten. Yargı aşamasında falan ama bir de bir taraf, karşı taraf yani çocuğun hakkını arayanlar en azından soruşturma aşamasında, yargı aşamasında; çocuğun hakkını arayanlar da burada -çocuk diyeyim artık- küfürle itham ediyor, küffarlıkla itham ediyor.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Azgın azınlık...

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Azgın azınlık vesaire...

Ve burada şu var: Yani bu olay gerçekleşmiş, şöyle ya da böyle, kontrol dışı bir olay. Aynı şekilde, benim merak ettiğim şey şu: İçişleri Bakanlığının gerekirse... Millî Eğitim Bakanlığına bağlı olan bu yurtlarda yeterli düzeyde denetim yapılıyor mu yoksa sadece dinî bir algı olduğu için bunlar göz ardı mı ediliyor?

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Örtbas ediliyor.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Yurtların denetimini sizden önce görüştük.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Hayır, göz ardı mı ediliyor? Biliyorum görüşüldüğünü de... Göz ardı mı ediliyor, İçişleri Bakanlığının da bu konuda, gerekirse, şikâyet maruz kalan yerler için denetimde bulunması gerekiyor. Bu, sonuçta bir sapkınlık; bu, bir kişilik bozukluğu.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Evet.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Yani sapkınlıkla ilgili, o şahısların, bu yurtlarda eğitim verenlerin, o yurtların yöneticilerinin, idarecilerinin acaba psikiyatrik raporları var mı? Şoför için şimdi psikoteknik rapor istiyorsunuz ama ne eğitimcilerin ne yöneticilerin ben böyle bir kıstastan geçmediğine inanıyorum. Demin Murat Vekilim de söyledi, bataklıkla uğraşıyoruz, bireysel bir şey. Tekrar o şeyi söyleyeceğim: Yaşanmaması ve önlenmesi için yapılması gereken en önemli şeylerden biri bu. Bunu “din” adı altında değil, tüm yurtların ve bu yaş grubuna hitap eden eğitim kurumlarının artı yurtların buradan geçmesi gerekiyor, psikoteknik analiz gibi psikiyatrik ve psikolojik muayeneden geçmesi gerekiyor. Maalesef şu anda hiçbirini geçmiyor, hiçbirini geçmiyor. Ayrıca o suç duyurusunu buradan TBMM aracılığıyla, Komisyon aracılığıyla yapalım: Hiçbirimiz küffar değiliz.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Biz de olmadık.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Yani karşı taraf oluşturma üzerinden giden bir şey. Burada, Hiranur üzerinden, kızın ismi üzerinden, biz, gelecek nesilleri korumak için bir şeyler yapmaya çalışıyoruz. Tamam, tüm toplumlarda bu var ama Türkiye’de gerek İçişleri Bakanlığının gerek Millî Eğitim Bakanlığının gerekse Adalet Bakanlığının bu konuda çok ciddi zafiyeti var, koordinasyonsuzluk var ve göz yumma var.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Şimdi, burada hem Suzan Hanım’ın hem Doktorum, sizin bu son ifade ettiğiniz hususta mutlaka söylemem gereken bir şey var. Suçu kim işlerse işlesin, suçu işleyen kimliği, kişiliği, meşrebi suçlanamaz yani o, büyük bir bütünün parçasıysa oradan dinimizi suçlayamayız. Aynı şekilde, suçluyu savunurken de dinimizi savunamayız. İkisi de yanlış yani bu dengeyi kuralıyız.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Benim orada kastettiğim şey...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Herkes suç işler, suç işleyen siyasi kimliği, meşrebi, hangi şehirden olduğu, şunu bunu; bu ne savunulabilir ve ona saldırılabilir. Bizim konumuz suçtur, münhasıran suç lanetleriz, gerekli tedbirleri alırız, biz devletiz, cezalandırırız, bir daha tekrarlanmaması için elimizden geleni yaparız ancak onların hasbalkader geldiği yere... Çünkü o anlamda bir milletin kültürünü, tarihini, dinini hiç kimse temsil edemez, herhangi birisi de bir suç işledi diye oralara saldırılmaz. Ayrıca, orada suç lanetlenirken hiç kimse de “Vay, bu adam şurayı temsil ediyor, bunu lanetleyemezsin.” filan diyemez. Ben her ikisini de onaylamadığımı beyan etmek istiyorum.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – İlk cümleyi ben o zaman şimdi şöyle... Sayın Başkanım, burada girdiniz, Türkiye veya bu coğrafya çok farklı bir coğrafya.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Onu göz önüne alarak söylüyorum.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Dinin veya bakın...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Yani biz bir imparatorluk bakiyesi bir ülkeyiz.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Toplamda oradaki yargılamayla ilgili kısmen anlatmak gerekiyor o zaman çünkü siz özüne girdiniz.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Yani orada toplanan iki tarafın da yanlış olduğunu düşünüyorum ben.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Doğru olabilir. Şimdi o yanlış şöyle izah edeyim size...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Buna müsaade edemeyiz, hoş göremeyiz; öbür tarafı da öbürünü de.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Bir saniye Başkanım...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Hangi taraf yanlış, anlayamadım ben Başkanım.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Bir saniye, ben bir şey söyleyeceğim.

Türkiye’de İslam’ın ne olduğunu bilmeden karşısında olan bir kitle var.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Evet.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Aynı şekilde, İslam’ın ne olduğunu bilmeden savunduğunu zanneden bir kitle de var. Şimdi, böyle bir yerde benim size demin söylediğim şey, bir yeri karalama vesaire değildi.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Yok, ben teyit olarak söyledim, yani bu netleşsin diye söyledim; bu Komisyonumuzun görevi de o.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Dedim ya, bu tip sapkınlıklar yüzünden “Hira” ismi konmayacak diyorum.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Evet, maalesef.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Yani bir şeyi karalıyorsunuz ve bu karalayan kitlelere de -yanlış anlamayın- göz yumuyorsunuz.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Hayır, göz yummuyorum.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sizin için demiyorum yani göz yuman bir oluşum...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Göz yumamayız, yummamalıyız.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Yumuluyor işte, yumulduğu için bunlar başa geliyor.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Evet.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Bakın, bu hadise 2020’de su yüzüne çıkmış.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Bu konuda konuşmamanızı istirham ediyorum. Şeye geçelim...

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Ama şimdi Başkanım...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Başkanım, öyle de olmaz; onu konuş, bunu konuşma...

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Başkanım, 2020’de çıkmış, ayyuka çıkmış.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Ben bir şey demedim, kimseyi itham etmedim, sadece bir izah yaptım.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, İçişleri Bakanlığımıza buradan tekrar soruyorum: Ben de duruşmaya gittim, orada bir grup dışarıda toplandı ve orada işte “özgürlük” işte, orada müdahil olmayan insanlara hakaret... Suç mudur suçluyu övmek, suçu savunmak suç mudur?

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Orada suç savunulmamıştır, zannetmiyorum.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Suçu savunuyorlardı.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – İşte “özgürlük” diyor.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Neyse...

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Ya ben utandım. Hayır, niye öyle yapıyorsunuz, biz utandık orada. Şimdi bir tecavüz...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Hoş değil yani bu şekilde kamplaşmak hoş değil.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Hayır, kamplaşma değil ki bu; bir tecavüz var, bakın, bir tecavüz var.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Henüz yargıda.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – 6 yaşında bir çocuğa sistematik tecavüz var, yıllarca süren bir tecavüz var. Orada insanız, hepimiz utanıyoruz. Ben o mahkemede onları dinlerken kafamı nereye sokacağımı bilmeden... “Hocamıza özgürlük. Bu azgın azınlığa şey yapmayın.” demek suç mudur, değil midir; ben bunu İçişleri bürokratlarımıza soruyorum buradan.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Cümle bu şekilde.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Suçluyu övmek suç mudur?

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Pankartlar da belli.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Bunu soracağız yani.

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Tüm sosyal medyada bu, 10 milyon üzerinde paylaşım alan bir şey; bakın, cümleyi aynen okuyayım ben size ya: “Yusuf Hocamıza sahip çıkıyoruz, zulme karşı omuz omuza. Küffar -yani biz de şu anda zulüm işliyoruz- küffarlığını yaparken Müslümanlara onlara karşı sessiz kalmak yakışmaz.” Ya, burada küffar kim, zulmeden kim, zalim kim? Burada bu aslında suç duyurusu ama dört gündür... Bu da RTÜK olayının daha da ötesinde, siber suçların çok çok ötesinde bir şey.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Evet, tamam.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Efendim, cevaplara gecelim lütfen.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Hayır, hayır...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Arkadaşlar, böyle ilerleyemeyiz, bakın...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Ama sizin söylediğiniz söz üzerine...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sayın Başkanım, bunu tam da konuşmak zorundayız.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Hayır, ben hiç konuşmayayım mı? Yani biz hiç konuşmayalım mı?

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Ben avukatım, bir şey söylüyorum yani.

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Son olarak Sayın Başkanım, bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Siz konuşuyorsunuz zaten, evet.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – 2 kişi konuştu orada, benim konuşmam mı fazla oldu?

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Hayır, Fazıl Bey devam ediyor.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Fazıl Bey bitirsin, ondan sonra cevaplara geçelim. Arkadaşları gönderelim, biz konuşalım.

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – İçişleri Bakanlığına şunu sormak istiyorum ben: Yani 2020’den beri, bu olayla ilgili, İçişleri Bakanlığının takip ettiği merhaleler nelerdir, sadece onu sormak istiyorum, başka bir şey sormayacağım.

Teşekkürler.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Benim soracağım kutuplaştırıcı bir şey değil.

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – 2020’de dosya savcılığa intikal etmiş, dolayısıyla kolluğun görevi ortadan kalkıyor yani dosyayı savcılık yönetiyor.

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – İddianame 2023’te çıktı.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Ben Bakanlığa ayrıca...

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Yani bu arada soruşturma devam ediyor, kolluğun görevi bitiyor.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Ben başka bir şey soracağım Sayın Başkan.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, Bakanlığa aynı zamanda bir soru yöneltmek istiyorum. Ben bu olayla ilgili aynı fikirde değilim.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Evet, buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Başka bir bakış açısıyla ifade etmek istiyorum. Sonuçta ben bir hukukçuyum ve masumiyet karinesinin ne olduğunu da gayet iyi biliyorum. Yani birisini yargılanırken linç etmek hatta özellikle de sürekli, daimi olarak “terörist” yaftasına maruz kalan insanlar olarak bizim asla savunduğumuz bir şey değil ki bunu defalarca yaşıyoruz hayatın her alanında. Ama ben şunu gerçekten merak ediyorum: İnsanları şiddete yöneltmeyen her türlü protesto, barışçıl protesto hakkından yanayım ben. Yani siz dediniz ki: “İki tarafı da doğru bulmuyorum.” Hayır, ben iki tarafı da doğru bulmuyor değilim mesela. Diğer tarafta şiddete yönelmeyen bir protesto yapılıyorsa, o kişi yargılanıp mahkûmiyet alana kadar onun destekçisi olabilir, şusu olabilir, busu olabilir.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Hayır, benim orada doğru bulmadığım, bakış açısydı.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Ben ona sözle karşılık verebiliyorsam, o bana şiddetle yönelemiyorsa bu başka ama orada aynı zamanda bu vahim olayı protesto eden yüzlerce kadın, baro, avukat vardı; ben de onlardan biriyim.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Evet.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Ama burada size sitemim sadece şudur: Yani biz o duruşmaya gittik ve şey olarak gitmedik... Ben kalkıp da asla, yargıya etki edebilecek herhangi bir harekette bulunmaktan yana değilim. Bakın, başımıza bütün bunlar geldiği hâlde, böyle bir partinin üyesi olarak söylüyorum ben bunu.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Bulunmadınız da.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Bulunmadık da... Ama orada bir gözlemci olarak bulunulması gerekiyordu yani sizlerin de orada olmasını istedim, sizlerin de bizim ne yaşadığımızı, o koridorlarda nasıl sürüklendiğimizi, bir iddianame okunsun diye “İddianame okunmadan duruşmaya başlanmaz.” sabit kuralını kabul ettirmek için mahkeme heyetine ne kadar uğraştığımızı “SEGBİS açılsın yani kayıt sistemi açılsın.” diye ne kadar uğraştığımızı ve “O küçük salondan, büyük salona alınsın, nefes darlığından ölmeyelim.” diye ne kadar uğraştığımızı görmeyi istedim. İşte, kamuoyunun istediği ne biliyor musunuz? Tarafların yüksek sesle bağırması, slogan atması, birbirine karşı görüşler sergilemesi kimseyi incitmez benim hayatımda ve görüş alanımda ama adil yargılanmamak, adil bir yargılama olmaması kamuoyunu etkiler. İşte biz bunu gözlemek zorundayız. Bence orada bu müdahale taleplerinin reddedilmesi de yanlış. Tamam, bu hukuki bir yorumdur.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – En azından Barolar Birliğinin.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Ama en azından Barolar Birliğinin olması gerekirdi ya da bizim en azından bu Komisyon üyesi olarak “Orada nasıl bir yargılama yürüyor?”u, “Kamuoyundan bir şey kaçırılmıyor.”u görmemiz lazım diye düşünüyorum.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Şimdi, adil yargılama konusundaki talebinize gönülden katılıyorum. Bütün bu cümlelerinize tamam ama yargılamayı bağımsız Türk mahkemeleri yapacak, biz yapmayacağız.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – İşte, buna inanç kalmadığı için söylüyorum.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Sokak da yapmayacak, mahkeme yapacak.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Keşke!

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Biz de ona inanacağız.

MURAT EMİR (Ankara) – Kamuoyunun talebi olmaz mı Sayın Başkan demokrasilerde?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Keşke, hep buna istiyoruz da...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Kamuoyu talebi burada olmaz, orada olur.

MURAT EMİR (Ankara) – Demokrasilerde...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Demokrasilerde burada olmaz, orada olur. Yani “kuvvetler ayrılığı” dediğimiz şey demokrasilerin getirdiği bir şeydir.

MURAT EMİR (Ankara) – Demokrasilerde bunlar olur Sayın Başkan.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – Sayın Başkanım, değerli üyeler; hepinize bir sefer daha şükranlarımı arz ediyorum değerli katkılarınızdan dolayı.

Ben konusu itibarıyla, konuşmadan itibaren sırasıyla aldığım için belki tekrar olabilir, şimdiden özür diliyorum

Birincisi, ilk konuşan üyemizin cezalarının arttırılmasıyla ilgili talebi... Adalet Bakanlığımız ihtiyaç olduğunda zaman zaman bunu değerlendiriyor, o tür yasal değişiklikleri yerine getiriyor.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Cezalar caydırıcı oluyor mu anlamında...

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – İhtiyaç hâlinde tekrar değerlendiriliyor, Adalet Bakanlığı tarafından değerlendiriliyor.

İstanbul'daki gerek ilk olayla ilgili gerekse mahkeme gününde herhangi suç meydana gelmesi hâlinde kolluk kuvvetleri gereğini yerine getirir, getiriyor da. Dolayısıyla bu ilk olayın oluş intikalinden itibaren -sayın üyemizin de dediği gibi- adliye safahatına gidene kadar kolluk kuvvetlerinin herhangi bir eksiği olmadığını değerlendiriyorum.

Yine, kolluk kuvvetlerinin adliye tarafından verilen görevleri yerine getirmesinde de olayın devamında da bir eksiklik olmadığını değerlendiriyorum.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Adliyenin dışındaki olaylar...

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – ÇİM'in olmadığı yerlerde sıkıntıları biz biliyoruz. Keşke, sayın üyemizin dediği gibi 81 ilde olsa ama bizim gerek kendi uzman eğitimcilerimiz, onların olmadığı yerlerde eğitim almış çocuk polislerimiz, onların olmadığı yerlerde de sivil polislerimiz sayesinde bu hassasiyeti biliyor, yerine getirmeye çalışıyor.

Suç takibinde -konuşmamın başında da söylediğim gibi- özellikle iç hukuka ve uluslararası hukuka saygılı olarak, suç istatistiklerine bakarak, suç analizleri yaparak ve bilimsel metotlarla çalışıyoruz. Yani hakikaten Emniyet teşkilatımızla biz övünüyoruz, sizler de övünebilirsiniz. Mesela, KADES'le ilgili; kadına şiddetle ilgili -çok sık gündemde olduğu için onu söylüyorum- KADES programımız İtalya'da, Avrupa Birliğinden bir ödül aldı. Önleyici hizmetlerin yerine getirilmesine verdiğimiz değer açısından bunu belirtmek istiyorum. Ödül aldı ve birçok ülkenin, işte, yazılımını nasıl yaptığımız konusunda -Fransa dâhil, böyle Avrupa'da özendiğimiz birçok ülkenin- “Bunu nasıl yaptınız, nasıl becerdiniz? Bize de verir misiniz?” gibi teklifleri bizi memnun etti; bunu da bir kez daha sizlerle paylaşmak istiyorum.

Suçun önlenmesi amacıyla her türlü STK'den, konferanslardan, diğer şeylerden faydalaniyoruz, katılıyoruz, onların fikirlerini değerlendiriyoruz, burada nasıl ki sizin vermiş olduğunuz fikir ve beyanlarınızı da değerlendireceğimiz gibi. Dolayısıyla, her türlü STK'yle çocuğun istismarı veya diğer konularla ilgili -bilgi- karşılıklı iletişim hâlindeyiz. Güvenli internet, derin internet tabir edilen, bunlarda işlenen suçlar... Suçun nevi hiç önemli değil, bizim gerek Siber Daire Başkanlığımızın -ki kapasitesi gerçekten dünyada sayılı birkaç ülkeden biri, Avrupa'da değil, dünyada sayılı birkaç ülkeden

biri- her türlü suç nevisinde gerek Başkanlığımızdaki Siber Daire, gerek de onların bağlantısı illerdeki “sanal devriyeler” dediğimiz devriyeler vasıtasıyla suç önlenmeden evvel veya suç önlenmiş olsa bile onu yakalamaya yönelik çok ciddi, çok nitelikli çalışmalarımız var; onu da sizinle paylaşmak istiyorum.

Kurumlar arasında, yine, sayın üyemizin dediği gibi, 2016’yla 2021... Bizzat 2-3 sefer arkadaşlarımız onu tetkik etti. 2016’da ne ihtiyaçlar varmış o zamanki şartlara göre, hangileri yerine getirilmiş, bunu yaptıktan sonra son sunumuzu yaptık, onu da çok fazla vaktinizi almak için değerlendirmiyorum ama onlardan hangileri giderildi, o zamanki ihtiyaçlar nelerdi, onu güncelleyerek bu ihtiyaçları belirledik ama artık kurumların birçoğuyla... Biraz evvelki, nüfustaki verilerin 2004’ten sonra paylaşılması gibi, önceki yıllardan olan kurumlar arasındaki veri iletişimsizliğinin birçoğu ortadan kalktı. Biz, gerek Aile Bakanlığıyla gerek Adalet Bakanlığıyla anlık veri paylaşımı yapabiliyoruz. Dolayısıyla o tür bir sorununuzun da olmadığını genel olarak söylemek istiyorum.

Son olarak da yine bizim ilk görevimizin, ilk hedefimizin önleyici olduğunu, bunun için de her türlü yöntemi kullandığımızı, kullanacağımızı, tüm projelerde amacımızın bu olduğunu söylemek istiyorum ama bir üyemiz... “Bu kadarına da...” diye bir tabir kullanmadım ama kullandıysam da yanlış olarak düzeltiyorum. “Bu kadarına rağmen...” demedim, ben sadece şunu demeye çalıştım: Bizim ilk önceliğimiz, ilk hedefimiz suçların önlenmesi. Suç oluşmadan evvel bir çalışma yapalım, projeler üretelim, önleyici devriye hizmetleri yapalım, sanal devriyeler yapalım ama buna rağmen bir suç oluşmuşsa da onu anında yakalayalım, şüphelileri ele geçirelim, şüphelilerin de hukuk mekanizması içerisinde yargılanması için suç delillerini bilimsel metotlarla tespit edelim ve adliyeye çıkaralım; onu demek istemiştım. Yanlış anlaşılma ya da farklı şey yapabilir, “Bu kadarı da...” anlamında söylememiştim; bunu da düzeltmekte fayda görüyorum.

Hepinizi tekrar Bakanlığım adına saygıyla selamlıyorum.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Hiranur...

MURAT EMİR (Ankara) - Hiranur Vakfıyla...

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN - Yazılı olarak cevaplayacağım.

MURAT EMİR (Ankara) - Hiranur Vakfını denetlediniz mi Sayın Genel Müdür?

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – Yazılı olarak cevaplayacağım diğerlerini, cevaplayacağız.

MURAT EMİR (Ankara) – Sözlü niye cevaplamıyorsunuz?

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – Yazılı olarak cevaplayacağız daha sonra.

MURAT EMİR (Ankara) – Bunun için geldiniz buraya Sayın Genel Müdürüm.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Genel bir konu yani bunun için geldiniz.

MURAT EMİR (Ankara) – Bunun için geldiniz.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Yazılı cevaplayalım geciktirmeden.

MURAT EMİR (Ankara) – Ya, bu nasıl olabilir ya? Bu ciddiyetsizlik ya!

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Değerli Başkan, burası bir Araştırma Komisyonu, vereceği cevaba göre yeni bir şey soracağım belki. Yazılı olarak yazıyor, “Bilmem ne, bilmem ne...” Belki bana yeni bir imkân, bir ufuk açacak.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – O zaman yazılı cevabı...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Ama olmaz ki yani böyle bir şey Araştırma Komisyonunda...

MURAT EMİR (Ankara) – En son ne zaman denetlediniz?

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Yazılı cevabı yetersiz görürsek tekrar çağırırız.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan...

MURAT EMİR (Ankara) – Bunun cevabını veremeyecekseniz niye geldiniz buraya?

(CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Hayır, arkadaşlar, lütfen...

MURAT EMİR (Ankara) – Komisyonla alay mı ediyorsunuz?

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – Ben hazırlıklı geldim ve hazırlıklı sunumumu yaptım, farklı sorular olursa yazılı olarak cevaplayacağım.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – O zaman cevap vereceksiniz.

MURAT EMİR (Ankara) – Böyle bir şey olur mu ya?

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sayın Başkan, bakın, bu Araştırma Komisyonu...

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – Yazılı olarak cevap vereceğim size.

MURAT EMİR (Ankara) – Bırakın Allah aşkına ya! Böyle Komisyon olur mu ya?

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sayın Başkan, bakın, bir olaya özgü kuruldu bu Araştırma Komisyonu, bir olaya özgü kuruldu bu Araştırma Komisyonu; H.K.G.'ya göre.

MURAT EMİR (Ankara) – Bu vakıf denetlendi mi, denetlenmedi mi? Bunu söylemeyecekse niye dinliyoruz biz burayı?

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Arkadaşlar...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Ama olmaz Başkanım.

Bakın, bu Komisyon...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Hayır, burada bürokratlar...

MURAT EMİR (Ankara) – Siz top çeviriyorsunuz Sayın Başkan.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Buna hazırlıklı gelmeli.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Burada bürokratları azarlayamayız arkadaşlar, yapmayın öyle, ayıp bu.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – “Yazılı verin.” diyorsunuz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Cevap veremiyorlar...

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Başkanım...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Azarlama değil.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Azarlıyorsunuz, azarlıyorsunuz.

Arkadaşlara çok teşekkür ediyoruz, hepsine ayrı ayrı teşekkür ediyoruz.

(CHP sıralarından gürültüler)

MURAT EMİR (Ankara) – Bunu öğrenmeden nasıl ilerleyeceğiz ya?

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Bir tek konu için toplandık.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Hayır, cevabı gelecek arkadaşlar ya!

MURAT EMİR (Ankara) – Ne zaman gelecek?

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Gelir.

MURAT EMİR (Ankara) – O zaman niye yapıyoruz bu Komisyonu?

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Günlerdir kamuoyunda, günlerdir bu konu...

MURAT EMİR (Ankara) – O zaman niye yapıyoruz bu Komisyonu? Ya, yapmayın böyle Sayın Başkan! Bu Komisyonla kimse alay edemez, bu Komisyon ciddi bir Komisyon.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Olmaz ya!

MURAT EMİR (Ankara) – 85 milyonun bu Komisyonunda gözü var şu anda. Hiranur Vakfını soruyoruz “Bu vakıf denetlendi mi, denetlenmedi mi?” Bunun cevabını veremeyecekse Sayın Genel Müdür buraya neyi anlatmak için geldi?

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Niye geldi buraya?

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Hayır, iyi de bakacak, cevap verecek.

MURAT EMİR (Ankara) – Daha bakmamış mı Sayın Başkan?

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Bakacak da niye bakıp gelmiyor Sayın Başkan?

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sayın Başkan, buraya bunun için geldi.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Ee, bakmadan gelmiş, ne yapalım?

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – O zaman niye gelmiş?

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Cevap verecek, soruyu sordunuz, cevap verecek.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Yazılı...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – O zaman bundan sonra çağıracağımız Bakanlar...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Yetkili bir Genel Müdür...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Bu üslup, üslup değil arkadaşlar, yapmayın böyle.

(CHP sıralarından gürültüler)

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Yani burada bağırıp çağırma olmaz, burada bağırıp çağırma olmaz; bu Komisyon o Komisyon değil.

MURAT EMİR (Ankara) – Çok nazik bir konu.

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Hiranurla ilgili açıklama yapmayacaksa niye geldi?

(CHP sıralarından gürültüler)

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sayın Başkan, bu Komisyonumuzun adını okuyabilir miyim? Komisyonumuzun adı ne? Bu Komisyonun adı ne? Tam olarak bir arkadaşımız bu Komisyonun adını okusun. Bu Komisyonun adı bir tek olayla ilgili, bu arkadaşlarımızın da bu olaya ilişkin bilgilerine başvuracağız.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – İyi de biz o olayı da araştıracağız ayrıca; sabredin.

MURAT EMİR (Ankara) – Ama ona...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sebebi bu, sebebi bu Sayın Başkan.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Alacağız onu, gideceğiz İstanbul’a.

Yapmayın arkadaşlar.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sayın Başkan, sebebi bu, Sayın Başkan, sebebi bu.

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – İçişleri Bakanlığı...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – O da söyleyecek, yazılı olarak cevap verecek.

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Hayır, olur mu?

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Sayın Vekilim, bugün Komisyon bitmiyor.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Ya, Allah Allah!

Şimdi, siz sordunuz mu Doktor Bey?

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan...

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Ama her sorumuz böyle oluyor.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Hayır, siz sordunuz mu sorunuzu, o da “Yazılı cevap vereceğim” dedi mi? Ne yapabiliriz burada yani burada ne yapabiliriz?

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – “Hiranurla ilgili ben hiçbir açıklama yapmayacağım, yazılı cevap vereceğim.” dedi.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – O kadar, tamam.

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Gelmesin o zaman ya!

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Nasıl?

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Gelmesin.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – İyi de Hiranur değil, başka birçok konuyu...

Arkadaşlar, sizlere teşekkür ediyorum, kalkabilirsiniz.

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ERHAN GÜLVEREN – Sağ olun Sayın Başkan.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Teşekkür ediyoruz.

(CHP sıralarından gürültüler)

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – “Hiranur hakkında inceleme yapılmıştır.” O kadar.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Komisyonun adını okuyabilir miyim?

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Herkes biliyor Komisyonun adını.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Ya, biliyorsa ona göre davranmalı.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – 6 yaşındaki bir kız çocuğunun...

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Hangi Komisyona geldiğini...

(CHP sıralarından gürültüler)

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Biz bu Komisyonun niye çalıştığını anlamak istiyoruz. Nereye gidiyorlar? Sorumuza cevap versinler, niçin geldiler?

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Şimdi, arkadaşlar...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sayın Başkan, bakın, çok özür dilerim.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Sizin bu refleksiniz burada olmaz.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Bu Komisyonun saygınlığı...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Bakın, bu Komisyon o dediğimiz olayı...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Bir ben konuşayım, müsaade edin.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Rica ediyorum.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Bu Komisyon...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Bu Komisyonun kurulma amacı...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Arkadaşlar, toplantımız tamamlanmıştır.

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Hayır ama... Sayın Başkan, ben biraz önce dedim ki...

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Toplantımız tamamlanmıştır, bütün arkadaşlara teşekkür ediyorum.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Başkanım, ne çalışacağız, ona da karar verelim.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Onu bir görüşeceğiz kendi aramızda.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Kendi aramızda?

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Evet, kendi aramızda görüşeceğiz. Yani takvimi konuşacağız, kayda geçmesi gerekir mi?

MURAT EMİR (Ankara) – Gerekmez.

BAŞKAN CENGİZ AYDOĞDU – Teşekkür ediyoruz arkadaşlar.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 17.48

